

XVIII. évfolyam, 5. szám, 2015

Agrárpiaci Jelentések
TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XVIII. évfolyam, 5. szám, 2015

Megjelenik havonta
2015. május 19.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	5
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	26
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 82,84 forint/kg volt 2015 áprilisában, ami 23 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjának átlagához képest. A zsírtartalom 0,02 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,04 százalékpontos mérséklődése hozzájárult a nyerstej árának 5 százalékos csökkenéséhez áprilisban a márciusihoz képest. A nyerstej felvásárlása 13 százalékkal nőtt ugyanekkor. Az Európai Bizottság adatai szerint az év első két hónapját tekintve az Európai Unió tagországai közül Magyarországon nőtt a legerőteljesebben, 10 százalékkal a nyerstej felvásárlása az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A nyerstej kiviteli ára 74,92 forint/kg volt áprilisban, egy év alatt 29 százalékkal esett, és 10 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. Az AKI PÁIR adatai szerint nyerstej kiszállítása 19 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban, ezen belül a termelők és a kereskedők 10 százalékkal kevesebb, míg a feldolgozók 121 százalékkal több nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 41 százalékkal haladta meg feldolgozókéét.

Az Európai Unió a tejkvóta megszüntetése után, figyelembe véve a tejtermelés májusi szezonális csúcspontját, jelentős mennyiségű tejterméket exportálhat a világpiacon. Az új-zélandi *Westland* tejfeldolgozó szerint az európai kínálat bővülésével a következő három hónapban túlkínálatra és az árak jelentős ingadozására lehet számítani.

Előzetes adatok szerint a zsírtartalommal korrigált nyerstejfelvásárlás Ausztriában és Lengyelországban egyaránt 5,8 százalékkal, Írországból 4,3 százalékkal, Hollandiából 4,1 százalékkal, Németországból 3,7 százalékkal, Dániából 1,26 százalékkal haladta meg, míg Csehországból 1,16 százalékkal, Franciaországból 4,3 százalékkal maradt el a 2014/2015. tejkvótaévben (április-március) a rendelkezésre álló tejkvótától. Olaszországban a kvótaév első 11 hónapjában a túllépés 2,69 százalékos volt.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az USA-ban 1 százalékkal csökkent, az EU-ban stagnált, Új-Zélandon 5 százalékkal nőtt 2015 márciusában a februárhoz viszonyítva. A világpiacon a sovány tejpör értékesítési ára (FOB Óceánia) 2015 19. hetén 22 százalékkal, az ömlesztett vajé 18 százalékkal csökkent a 9. hetihez viszonyítva, míg a *Cheddar* sajté a 15. hét, a sovány tejpöré a 17. hét óta nem változott. Az árak többéves mélypontja ellenére a magas készlettség miatt Kína soványtejpör-importja 50 százalékkal, a vaj és vajzsír 46 százalékkal, a teljes tejpöré 38 százalékkal esett 2015 első negyedében az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 21. héten egy hét alatt 2 százalékkal nőtt, míg Hollandiában a 18. és a 20. hét között nem változott. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 18 euró/100 kg volt a 20. héten. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára május 18-án áfa nélkül, szállítási költséggel 32,5 euró/100 kg, a Németországból és Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 29,5 euró/100 kg, a fölösötté 14,5 euró/100 kg volt. Olaszországban, Lodi városában május 11-én a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 31 euró/100 kg, a 3,6 százalék zsírtartalmú Franciaországból származó nyerstejé 27,5 euró/100 kg, a Németországból származóé 28,5 euró/100 kg, a fölösötté 14 euró/100 kg volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsdé vaj és sovány tejpör jegyzései alapján határoznak meg. A zsírtarték 4 százalékkal, a fehérjeérték 12 százalékkal csökkent, így az alapanyagérték 8 százalékkal volt alacsonyabb 2015 áprilisában az előző havihoz képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára

egy hét alatt 2 százalékkal nőtt, míg a sovány tejpöré 3 százalékkal mérséklődött 2015 20. hetén. A kempteni árutőzsdén a 25 kg kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 300 euró/100 kg, a 25 kg kiszerelésű zsákos, ételmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpöré 187 euró/100 kg volt. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 35 százalékkal, a sovány tejpöré 7 százalékkal volt magasabb a vizsgált héten.

Az Európai Unió a tejkvóta megszüntetése után, figyelembe véve a tejtermelés májusi szezonális csúcspontját, jelentős mennyiségű tejterméket exportálhat a világpiacon. Németországban a tejfelvásárlás 0,5 százalékkal, Franciaországban 1,5 százalékkal maradt el a 18. héten az egy évvel korábbtól a Németországi Tejpiaci Szolgálat (*ZMB*) gyorsjelentése és a Franciaországi Mezőgazdasági és Halászati Termékekkel foglalkozó Nemzeti Iroda (*FranceAgriMer*) legfrissebb adatai szerint. Az új-zélandi *Westland* tejfeldolgozó szerint az európai kínálat bővülésével a következő három hónapban túlkínálatra és az árak jelentős ingadozására lehet számítani.

Előzetes adatok szerint a zsírtartalommal korrigált nyerstejfelvásárlás Ausztriában és Lengyelországban egyaránt 5,8 százalékkal, Írországon 4,3 százalékkal, Hollandiában 4,1 százalékkal, Németországban 3,7 százalékkal, Dániában 1,26 százalékkal haladta meg, míg Csehországban 1,16 százalékkal, Franciaországban 4,3 százalékkal maradt el a 2014/2015. tejkvótaévben (április-március) a rendelkezésre álló tejkvótától. Olaszországban a kvótaév első 11 hónapjában a túllépés 2,69 százalékos volt.

Németországban 1107 ezer tonnával, Lengyelországban 580 ezer tonnával, Hollandiában 487 ezer tonnával, Írországon 200 millió literrel, Ausztriában 168 ezer tonnával, Dániában 87 ezer tonnával lépték túl, míg Csehországban 34 ezer tonnával maradtak el a rendelkezésre álló felvásárlási tejkvótától. Olaszországban a kvótaév első 11 hónapjában a túllépés 2619 ezer tonna volt, szemben a 2013/2014. tejkvótaév 1150 ezer tonna túllépésével. Magyarország az Európai Bizottság adatai szerint 1967,8 ezer tonna felvásárlási, 165,6 ezer tonna közvetlen értékesítési tejkvótával rendelkezett és a KSH adatai szerint 1500 ezer tonna nyerstejet vásároltak fel az utolsó, 2014/2015. tejkvótaévben. Németországban a túllépésért több mint 300 millió euró, Hollandiában 135

millió euró, Írorszában 69 millió euró, Ausztriában 46,76 millió euró, Dániában 181 millió korona (24 millió euró) büntetésre lehet számítani.

Az Európai Unióban 3,3 százalékkal több tejet szállítottak be a tejfeldolgozókhöz a 2014. április-2015. február közötti időszakban, mint az előző évek hasonló időszakában. A tejfelvásárlás Hollandiában 0,4 százalékkal, Németországban 1,7 százalékkal, Ausztriában 2,2 százalékkal, Csehországban 2,3 százalékkal, Szlovákiában 2,7 százalékkal, Írorszában 3,6 százalékkal, Lengyelországban 5,6 százalékkal, Magyarországon 9,3 százalékkal nőtt a 2014/2015. tejkvótaévben az előzőhöz viszonyítva. A zsírtartalommal korrigált felvásárlás Hollandiában 0,1 százalékkal, Németországban 1,7 százalékkal, Ausztriában 2,6 százalékkal, Csehországban 4,7 százalékkal, Lengyelországban 4,25 százalékkal haladta meg a 2014/2015. tejkvótaévben az előző tejkvótaévi mennyiséget.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 82,84 forint/kg volt 2015 áprilisában, ami 23 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjának átlagárához képest. A nyerstej felvásárlása 13 százalékkal nőtt ugyanekkor. Az Európai Bizottság adatai szerint az év első két hónapját tekintve az Európai Unió tagországai közül Magyarországon nőtt a legerőteljesebben, 10 százalékkal a nyerstej felvásárlása az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A zsírtartalom 0,02 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,04 százalékpontos mérséklődése hozzájárult a nyerstej árának 5 százalékos csökkenéséhez áprilisban a márciusihoz képest.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 74,92 forint/kg volt áprilisban, egy év alatt 29 százalékkal esett, és 10 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. Az AKI PÁIR adatai szerint nyerstej kiszállítása 19 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban, ezen belül a termelők és a

kereskedők 10 százalékkal kevesebb, míg a feldolgozók 121 százalékkal több nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 41 százalékkal haladta meg feldolgozókéét. A termelők nyerstejkivitelének csökkenését az okozta, hogy a kiviteli ár január óta elmarad a termelői ártól. A jelentős belpiaci alapanyag-többlet miatt a felvásárolt nyerstej egy részét a tejfeldolgozók a tej és a tejtermékek növekvő termelése ellenére kénytelenek voltak a külföldön értékesíteni.

Az AKI PÁIR adatai szerint a natúr joghurt belföldi értékesítése 119 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 58 százalékkal, a Trappista sajté 43 százalékkal, az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 41 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 35 százalékkal, a tehéntúróé 33 százalékkal, az adagolt vajé 31 százalékkal, a tejfölé 8 százalékkal nőtt 2015 áprilisában az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A tej és tejtermékek belpiaci többletét fokozta a KSH adatai alapján a sajt és túró importjának 15 százalékos, a dobozos tej beszállításának 13 százalékos növekedése, és továbbá a sajt és a túró exportjának 11 százalékos csökkenése 2015 februárjában az előző év azonos hónapjához képest.

A tej és tejtermékek belpiaci kínálatának növekedése az árak jelentős esését okozta. Az AKI PÁIR adatai szerint a Trappista sajt belföldi értékesítési ára 19 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 16 százalékkal, az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 15 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé, az adagolt vajé és a tehéntúróé egyaránt 12 százalékkal, a tejfölé 10 százalékkal csökkent 2015 áprilisában az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a pasztörözött 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej fogyasztói ára 5 százalékkal, a Trappista tömb-sajté 12 százalékkal volt alacsonyabb ugyanebben az összehasonlításban.

Agrárpolitikai hírek

- Az Európai Bizottság 41 új programot fogadott el a tagállamoktól az agrártermékek és élelmiszerek népszerűsítésére az EU és a harmadik országok piacán. A programok költségvetése 3 évre 129,66 millió euró, melynek felét az Unió társfinanszírozza. A programok közül 17 az EU belső piacára, 24 a harmadik országok piacára irányul. A tejtermékek harmadik országok piacán történő népszerűsítésében Belgium, Bulgária és Franciaország vesz részt. Belgium Kínában, Dél-Kelet-Ázsiában és a Közel-Keleten, Bulgária Azerbajdzsánban, Kazahsztánban és a Közel-Keleten, Franciaország Kínában, Indiában, Dél-Koreában, Dél-Kelet-Ázsiában, a Közel-Keleten, Japánban, Ausztráliában és Latin-Amerikában indít programot. Belgium egy kétéves 0,96 millió eurós, Bulgária két hároméves 4,46 millió eurós és 3,97 millió eurós, Franciaország három hároméves 4,5 millió eurós, 6,45 millió eurós és 4,05 millió eurós költségvetésű programot indít, melynek a felét az Európai Unió társfinanszírozza.

- A 19/2015. (IV. 24.) FM rendelet szerint a különböző zsírtartalmú natúr vagy ízesített tej mellett natúr joghurtot, natúr kefirt, gyümölcsleves, ízesített, gyümölcsdarabos joghurtot és ömlesztett sajtot is kaphatnak az óvoda- és iskolatejprogram keretében a gyerekek. A rendelet augusztus 1-jétől a következő év július végéig öt szállítási időszakot jelöl ki. Egy héten legfeljebb négy tanítási vagy nevelési napon gyermekenként és tanítási vagy nevelési naponként legfeljebb negyed liter tejegyenértékkel megegyező mennyiségű tej és tejtermék osztható ki. A középiskolákban közösségi forrásból, az óvodások, az általános iskolai tanulók, valamint a sajátos nevelési igényű óvodások és tanulók részére részben közösségi, részben központi költségvetési forrásból finanszírozzák az iskolatejet. A támogatott tejet az szállíthatja, aki rendelkezik a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal előzetes jóváhagyásával. Szállítási szerződést kettő, három vagy öt időszakra lehet

kötni. A szállítók ragsorolása esetén – egyebek mellett – előnyben kell részesíteni azt a szállítót, amely a teljes tanévre szállít, illetve engedélyezett tejipari feldolgozó üzemmel vagy tejtermelést folytató tenyésztéssel rendelkezik.

- A Kormány 1267/2015. (IV. 30.) Korm. határozata szerint az Alföldi Tej Értékesítő és Beszerző Korlátolt Felelősségű Társasággal stratégiai együttműködési megállapodást írt alá a kormány nevében a külgazdasági és külügyminiszter.

- Együttműködési megállapodást írt alá 2015. április 29-én a Reál Hungária Élelmiszer Kft. és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács.

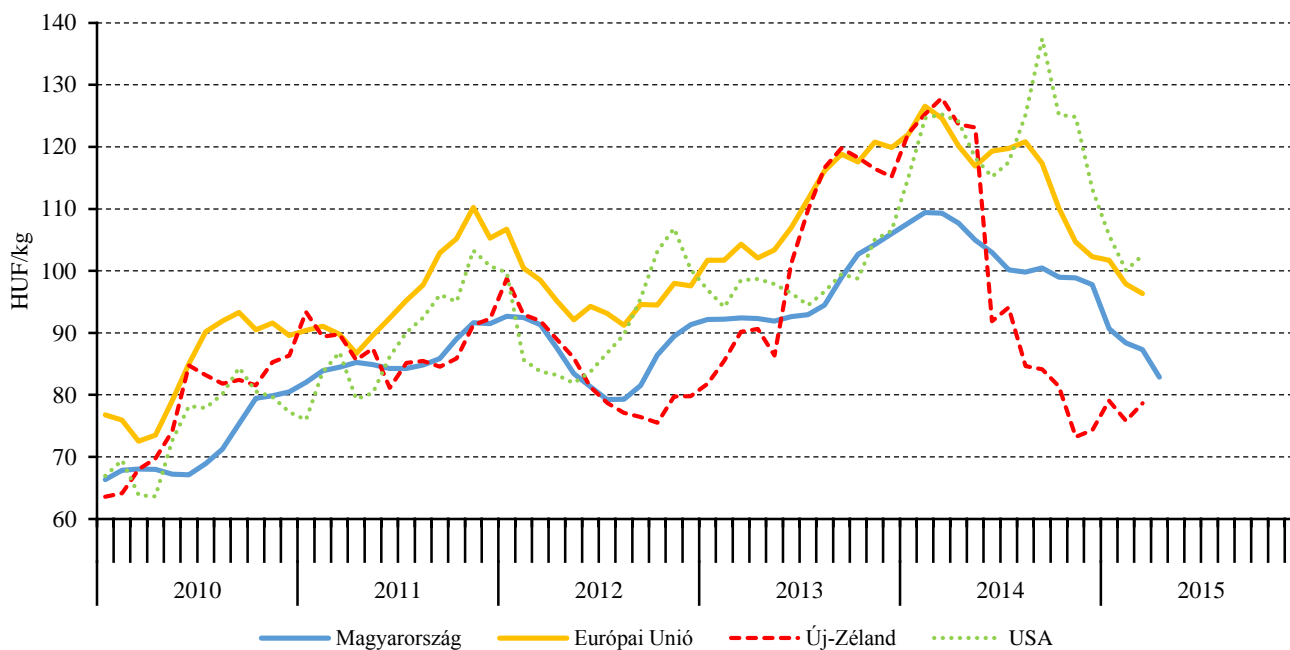
- A Gazdasági és Versenyhivatal eljáró versenytanácsa április 23-án engedélyezte, hogy az Alföldi Tej Értékesítő és Beszerző Kft. a 2015. február 26-án kötött Eszköz Adásvételi Szerződésben foglalt tartalommal megvásárolja a FrieslandCampina Hungária Kereskedelmi és Termelő Zrt. Debrecen területén lévő és működő termelési egységét, mint vállalkozásrészt. Az új tulajdonos vállalta, hogy a debreceni üzem munkavállalóinak továbbfoglalkoztatása mellett a gyártás megszakítás nélkül folyik tovább a telephelyen. Az üzem eladása mellett a két cég bérgyártási megállapodást kötött, melynek keretében a jelenleg a debreceni üzemben előállított termékek a jövőben változatlanul helyben készülnek, és ezen termékek forgalmazását továbbra is a FrieslandCampina Hungária végzi.

- A tejágazat megsegítése érdekében 1,5 milliárd forintért mintegy 1500 tonna tejpórt vásárol fel a Magyar Nemzeti Kereskedőház. A felvásárlás célja, hogy a világban lévő tejágazatnak segítséget nyújtsanak. Mindezt piaci körülmények között teszik, a Magyar Nemzeti Kereskedőház beiktatásával, így a termelők megsegítésére betervezett akció nem ütközik uniós szabályokba.

Ábrák, táblázatok

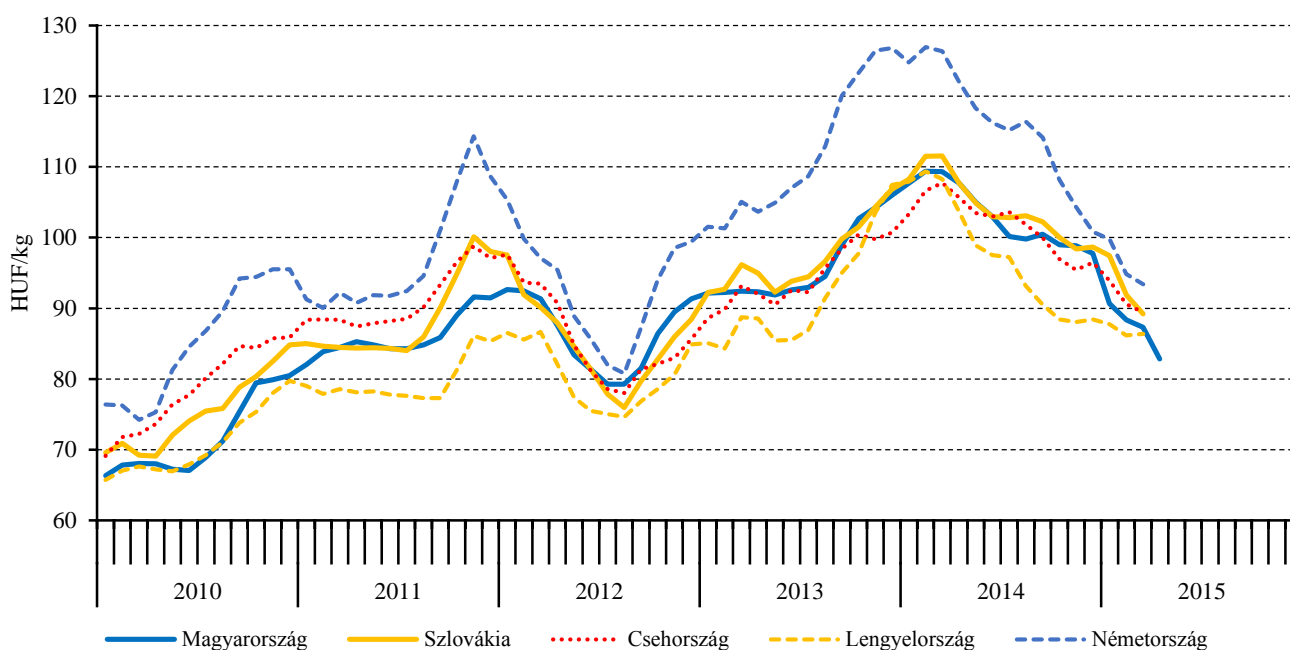
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2015)

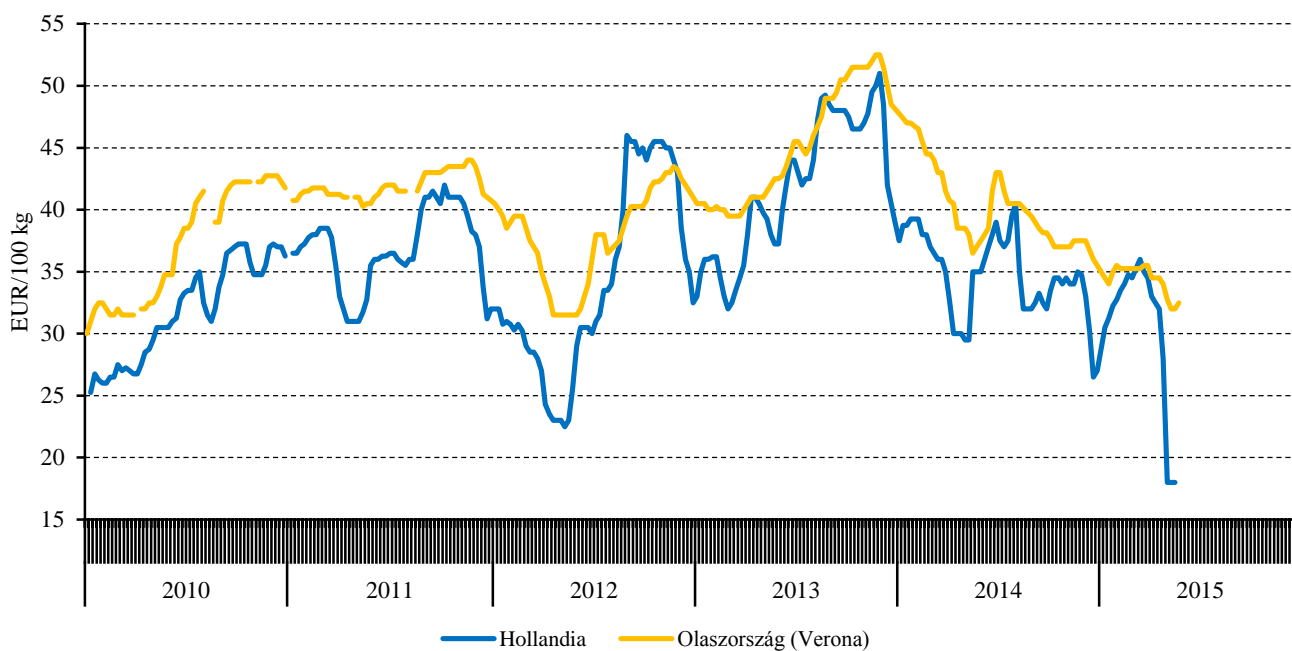
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2015)

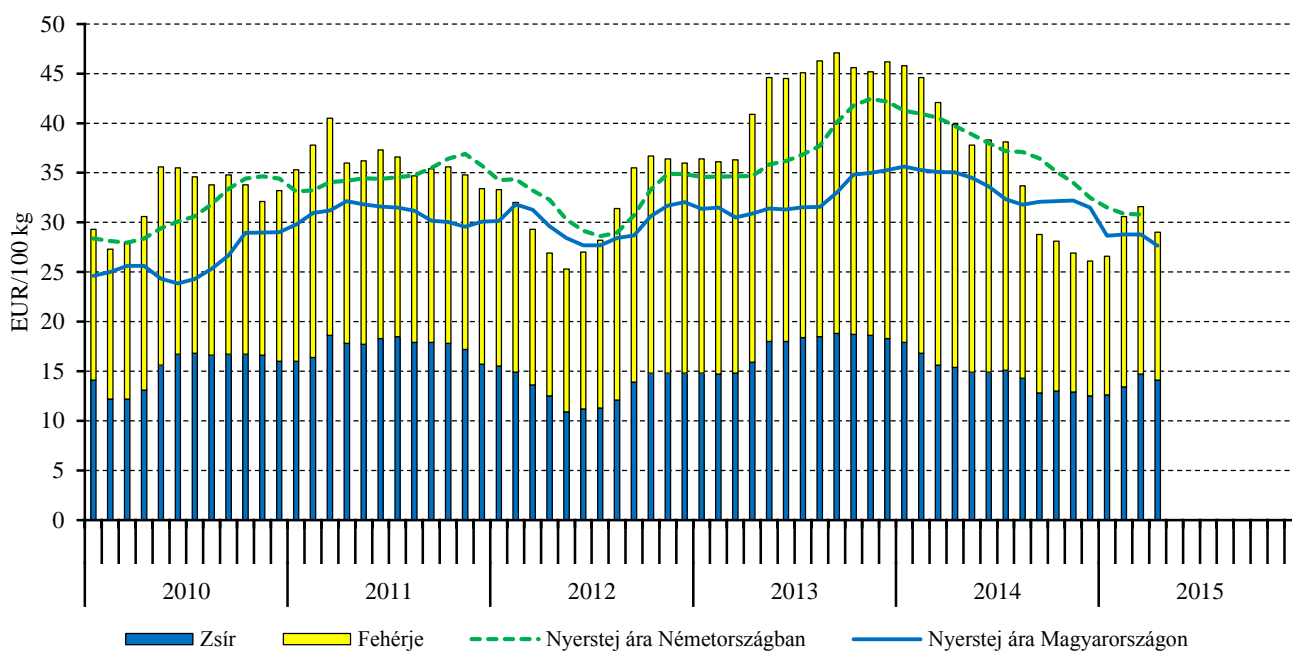
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2015)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2015)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	Körzetek			Országos				
	Alföld ^{b)}	Dunántúl ^{c)}	Észak-Magyarország ^{d)}	2014. IV.	2015. III.	2015. IV.	2015. IV./ 2014. IV. (százalék)	2015. IV./ 2015. III. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	83,31	78,66	86,80	103,90	84,71	80,69	77,66	95,25
Felvásárlás (tonna)	35 585	59 334	4 356	88 146	100 866	99 275	112,63	98,42
Átlagár (HUF/kg)	84,56	81,47	87,43	107,70	87,30	82,84	76,92	94,89
Fehérje (százalék)	3,26	3,29	3,23	3,29	3,32	3,28	99,51	98,67
Zsír (százalék)	3,71	3,70	3,70	3,73	3,72	3,70	99,28	99,62

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

^{b)} A feldolgozó székhelye szerint Alföld: Észak-Alföldi régió, Dél-Alföldi régió.

^{c)} A feldolgozó székhelye szerint Dunántúl: Közép-Dunántúli régió, Nyugat-Dunántúli régió, Dél-Dunántúli régió.

^{d)} A feldolgozó székhelye szerint Észak-Magyarország: Budapest, Pest megye, Észak-Magyarországi régió.

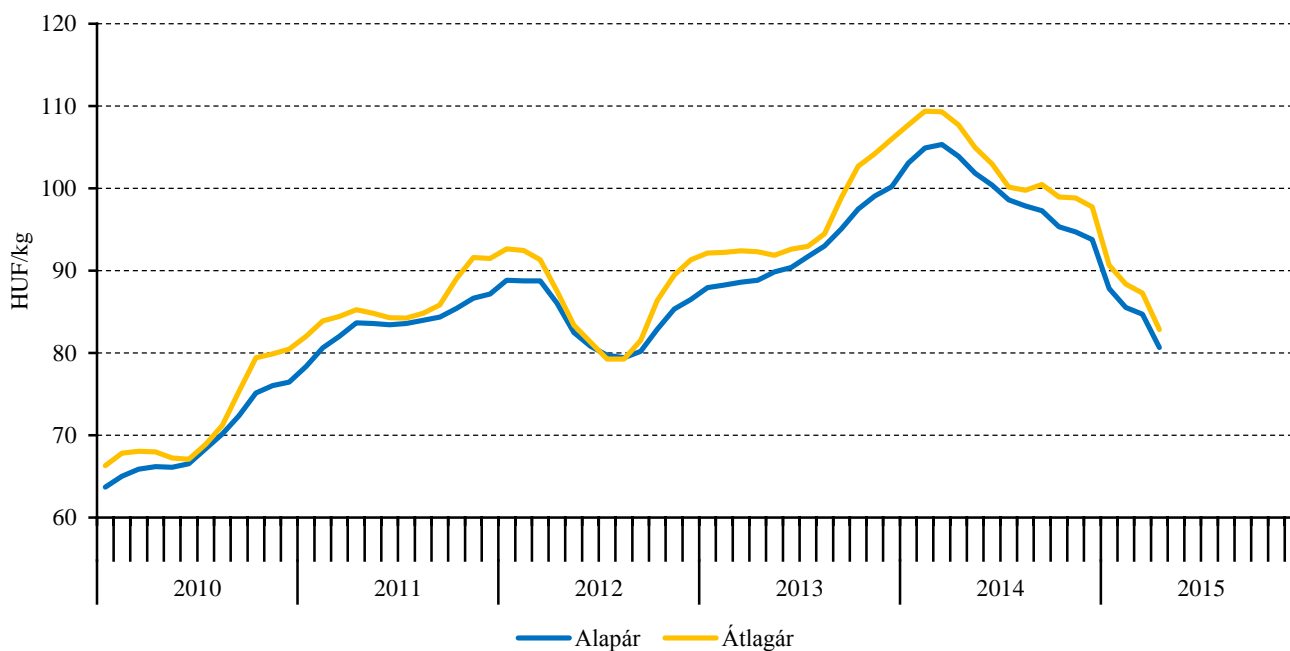
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

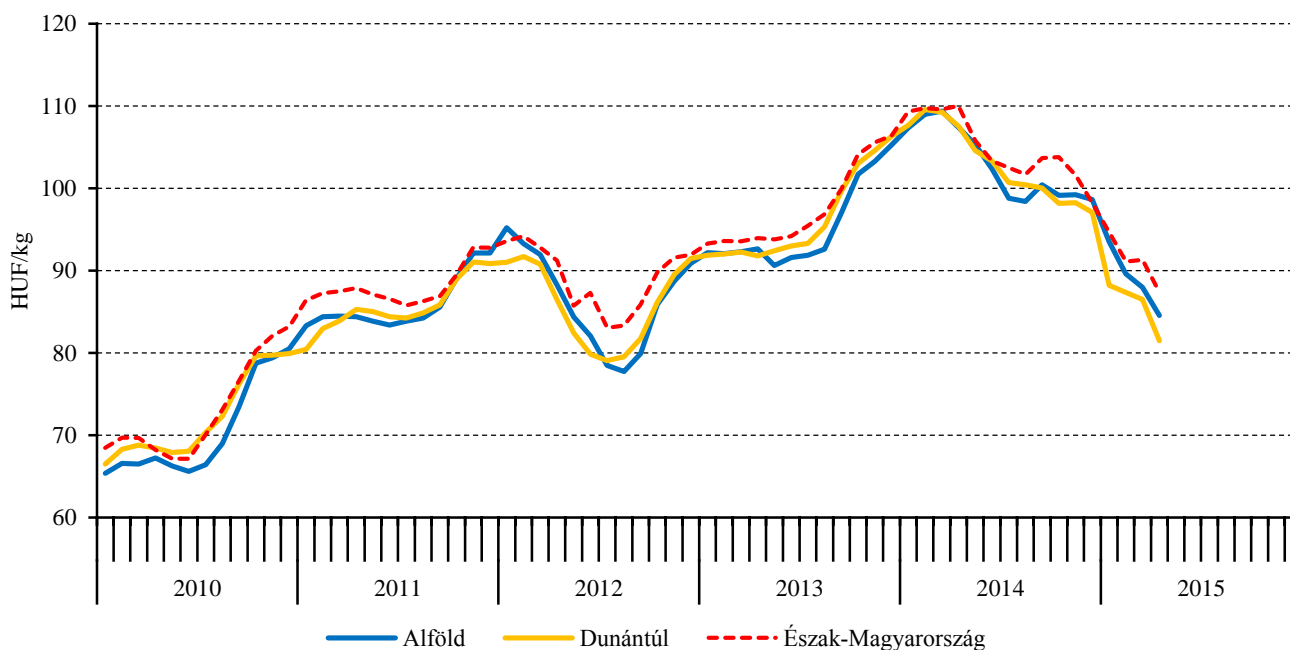
	2014. IV.	2015. III.	2015. IV.	2015. IV./ 2014. IV. (százalék)	2015. IV./ 2015. III. (százalék)
Mennyiség (tonna)	14 464	18 516	17 206	118,96	92,93
Átlagár (HUF/kg)	105,77	81,29	74,92	70,84	92,17
Fehérje (százalék)	3,24	3,25	3,26	100,77	100,26
Zsír (százalék)	3,71	3,72	3,69	99,58	99,17

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.

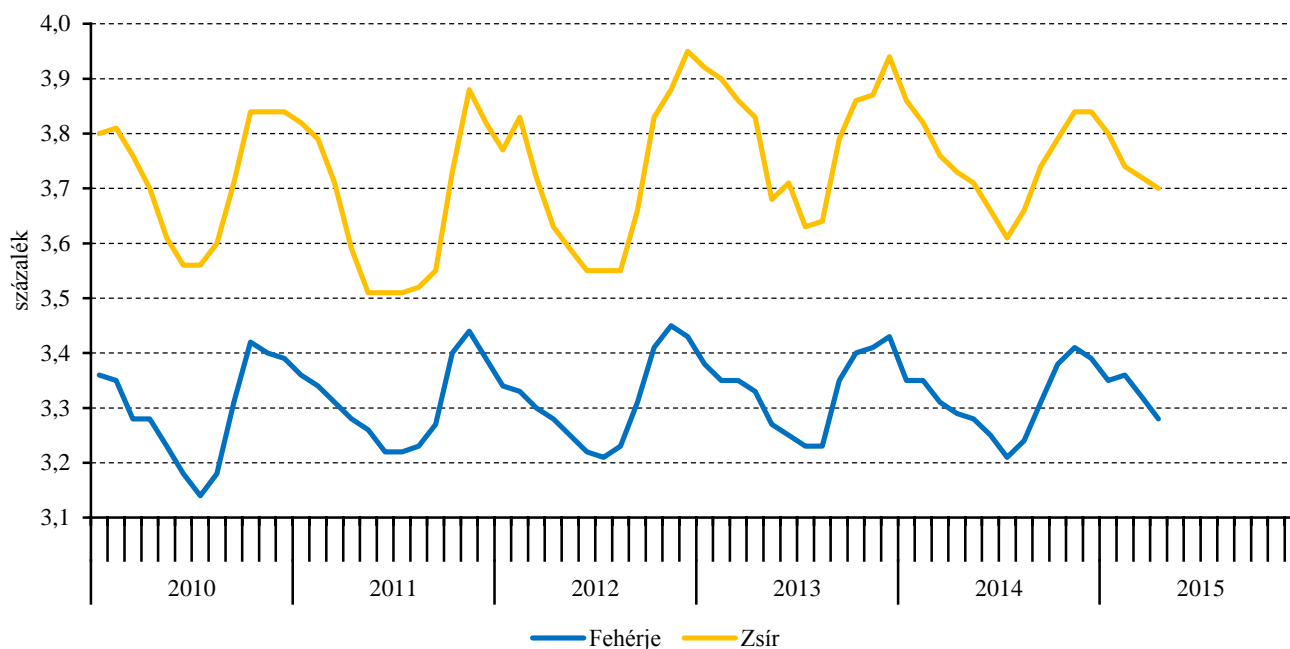
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2015)

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

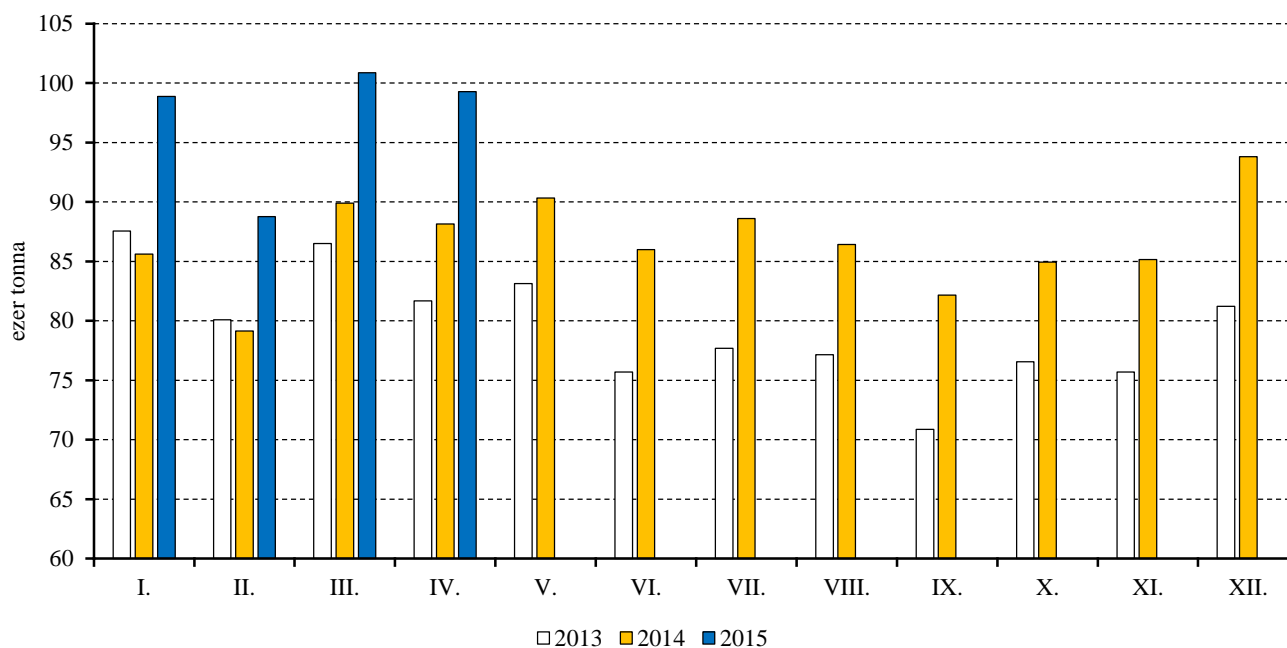
6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} régióként Magyarországon (2010-2015)

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2015)

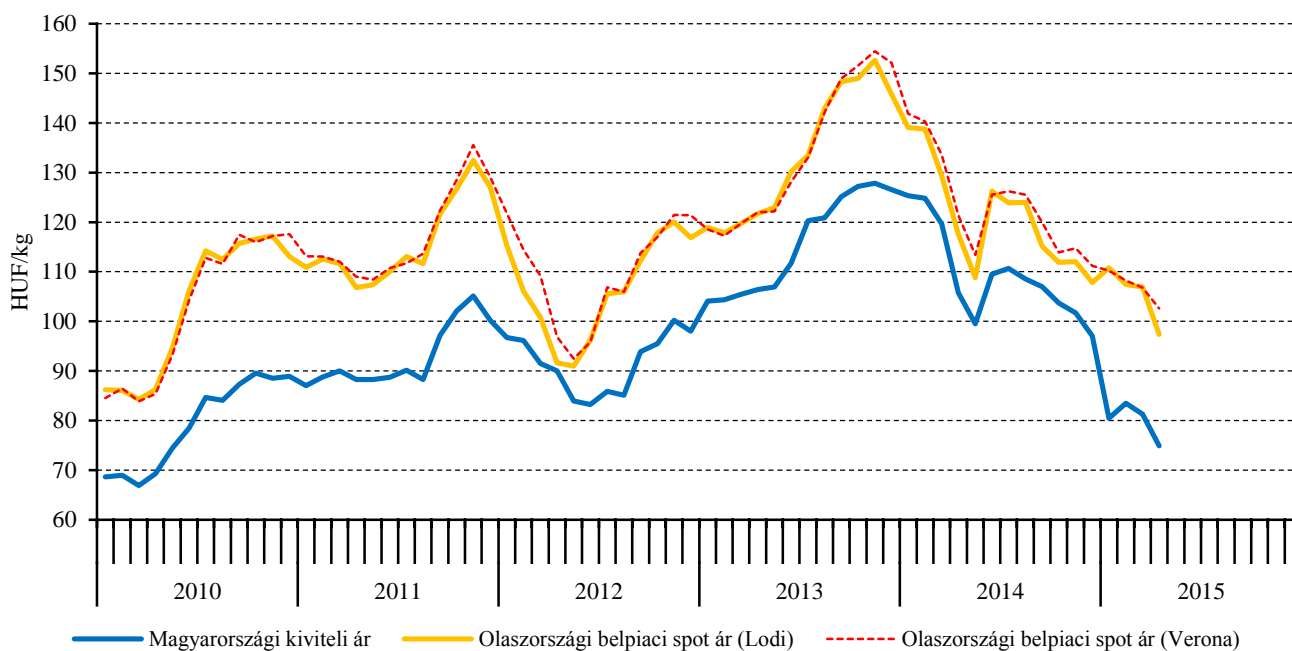
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2013-2015)

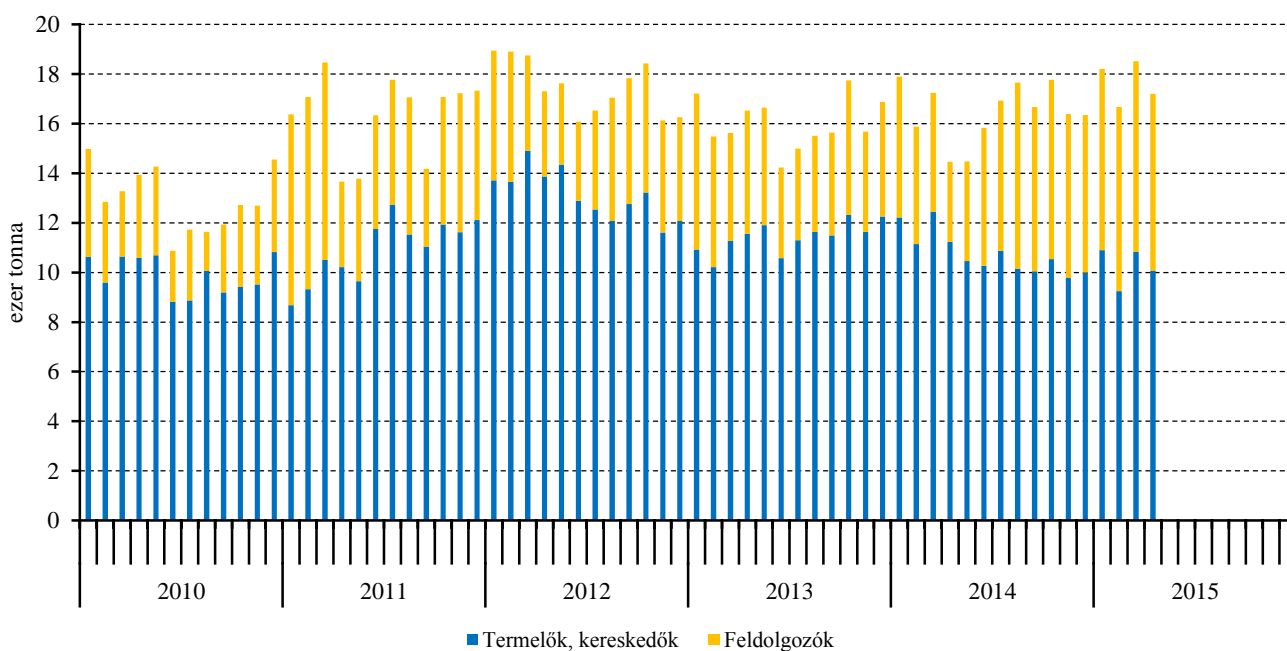
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2015. május 13-ig beérkezett adatok)

	2014. III.		2015. II.		2015. III.		2015. III./ 2014. III. (százalék)	2015. III./ 2015. II. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	42,24	131,55	34,94	107,19	34,81	105,58	80,26	98,50
Belgium	40,14	125,01	29,35	90,04	28,94	87,78	70,22	97,49
Dánia	43,50	135,47	31,00	95,11	30,96 ^{b)}	93,91	69,32	98,74
Egyesült Királyság	39,33	122,49	35,64	109,34	33,54	101,73	83,05	93,04
Finnország	43,48	135,41	37,45	114,89	37,18	112,77	83,28	98,15
Franciaország	36,69	114,26	31,52	96,70	30,33	92,00	80,52	95,14
Görögország	44,38	138,21	42,50	130,39	42,28	128,24	92,79	98,35
Hollandia	42,50	132,36	31,50	96,64	34,00	103,13	77,92	106,72
Írország	38,94	121,27	31,95	98,02	30,01 ^{c)}	91,02	75,06	92,86
Luxemburg	40,55	126,28	30,66	94,06	29,95	90,84	71,94	96,58
Németország	40,55	126,28	30,88	94,74	30,79	93,39	73,95	98,58
Olaszország	41,79	130,15	35,43	108,70	35,46	107,56	82,64	98,95
Portugália	36,48	113,61	31,59	96,92	31,31	94,97	83,59	97,99
Spanyolország	37,96	118,22	31,75	97,41	31,46 ^{a)}	95,42	80,71	97,96
Svédország	42,52	132,42	30,57	93,79	31,35	95,09	71,81	101,39
Ciprus	57,44	178,89	57,29	175,76	56,65	171,83	96,05	97,76
Csehország	34,64	107,88	29,57	90,72	29,55	89,63	83,08	98,80
Észtország	40,33	125,60	23,97	73,54	25,12	76,19	60,66	103,60
Lengyelország	35,16	109,50	29,09	89,25	29,57	89,69	81,91	100,49
Lettország	35,15	109,47	22,06	67,68	22,36	67,82	61,95	100,21
Litvánia	36,21	112,77	22,23	68,20	23,27	70,58	62,59	103,49
Magyarország	35,09	109,33	28,78	88,37	28,75	87,30	79,85	98,79
Málta	45,78	142,57	45,68	140,14	45,40	137,71	96,59	98,27
Szlovákia	35,80	111,49	29,92	91,79	29,41	89,20	80,01	97,18
Szlovénia	36,99	115,20	29,16	89,46	28,89	87,63	76,07	97,95
Bulgária	37,02	115,29	31,14	95,53	30,67	93,03	80,69	97,38
Románia	31,44	97,91	28,53	87,53	27,28	82,74	84,51	94,53
Horvátország	36,64	114,11	34,00	104,31	34,01	103,16	90,40	98,90
EU-28	39,32	122,45	31,86	97,74	31,57	95,76	78,20	97,97

^{a)} Az Európai Bizottság (DG AGRI-C3) becslése.

^{b)} Az LTO illetve nemzeti statisztika becslése.

^{c)} A tagország becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára való beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2014. III.		2015. II.		2015. III.		2015. III./ 2014. III. (százalék)	2015. III./ 2015. II. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	24,77	78,22	32,04	100,23	32,96	97,26	133,06	102,87
Brazília	30,80	95,95	28,02	86,18	26,78	81,45	86,95	95,59
Japán	64,32	200,52	71,57	219,68	-	-	-	-
Svájc	55,79	173,81	55,44	170,15	-	-	-	-
Új-Zéland	41,04	127,88	24,69	75,81	25,93	78,66	63,18	105,02
USA	40,08	124,92	32,67	100,24	33,81	102,66	84,35	103,48

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2014. III.	2015. II.	2015. III.	EUR/100 kg	
					2015. III./ 2014. III. (százalék)	2015. III./ 2015. II. (százalék)
Belgium	Milcobel	41,08	29,54	28,49	69,35	96,45
Németország	Alois Müller	39,88	28,54	29,53	74,05	103,47
Németország	Nordmilch	39,05	28,16	28,16	72,11	100,00
Dánia	Arla Foods	40,99	29,25	29,21	71,26	99,86
Finnország	Hämeenlinna Osuusmeijeri	42,45	37,79	35,83	84,41	94,81
Franciaország	Bongrain CLE (Basse Normandie)	39,81	32,90	32,41	81,41	98,51
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	40,01	32,82	32,08	80,18	97,75
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	38,52	32,43	32,28	83,80	99,54
Franciaország	Sodiaal	36,79	33,11	32,62	88,67	98,52
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	39,51	35,63	34,45	87,19	96,69
Nagy-Britannia	First Milk	37,88	28,33	28,99	76,53	102,33
Írország	Glanbia	38,94	30,44	30,44	78,17	100,00
Írország	Kerry Agribusiness	38,77	30,37	30,37	78,33	100,00
Olaszország	Granarolo (North)	45,57	41,20	41,20	90,41	100,00
Hollandia	DOC Kaas	39,16	29,03	29,03	74,13	100,00
Hollandia	Friesland Campina	41,33	30,63	33,06	79,99	107,93
EU átlag	-	39,98	31,89	31,76	79,43	99,60

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. IV.	2015. III.	2015. IV.	2015. IV./ 2014. IV. (százalék)	2015. IV./ 2015. III. (százalék)
Polytej, 2,8 százalékos zsírtartalom	158,06	144,32	140,56	88,92	97,40
Dobozos tej, 2,8 százalékos zsírtartalom	167,84	153,44	147,44	87,84	96,09
Dobozos tartós tej, 2,8 százalékos zsírtartalom	174,70	154,98	146,87	84,07	94,76
Dobozos tartós tej, 1,5 százalékos zsírtartalom	150,69	125,01	127,36	84,52	101,88

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. IV.	2015. III.	2015. IV.	2015. IV./ 2014. IV. (százalék)	2015. IV./ 2015. III. (százalék)
Adagolt vaj	1 537,86	1 368,88	1 352,36	87,94	98,79
Natúr vajkrém	910,04	828,17	832,42	91,47	100,51
Tehéntúró	727,05	644,43	637,76	87,72	98,97
Tejföl	437,84	395,82	392,66	89,68	99,20
Natúr joghurt	327,01	298,50	300,24	91,81	100,58
Gyümölcsös joghurt	414,75	427,68	420,02	101,27	98,21
Kefir	299,46	288,14	287,39	95,97	99,74
Trappista sajt	1 266,73	1 007,38	1 030,12	81,32	102,26
Ömlesztett sajt	1 057,38	1 075,20	1 088,89	102,98	101,27

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2014. I-II.		2015. I-II.		2015. I-II./2014. I-II. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	17 321	74 426	17 268	79 755	99,69	107,16
0402 Tej és tejszín ^{b)}	1 501	108	1 188	48	79,17	43,94
0403 Kefir, joghurt	6 815	1 086	6 802	490	99,82	45,17
0404 Tejsavó	1 131	5 542	1 591	5 544	140,65	100,04
0405 Vaj és vajkrém	988	94	1 022	184	103,38	195,15
0406 Sajt és túró	7 738	3 333	8 337	3 514	107,75	105,44

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2014. I-II.		2015. I-II.		2015. I-II./2014. I-II. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	3 126 797	9 694 179	2 748 481	8 134 226	87,90	83,91
0402 Tej és tejszín ^{b)}	1 116 026	110 299	759 147	43 150	68,02	39,12
0403 Kefir, joghurt	2 111 686	371 716	2 200 244	193 043	104,19	51,93
0404 Tejsavó	506 393	923 676	752 211	765 498	148,54	82,88
0405 Vaj és vajkrém	1 242 852	90 292	1 070 198	184 124	86,11	203,92
0406 Sajt és túró	8 476 705	4 153 496	7 567 024	4 535 622	89,27	109,20
Összesen	16 580 459	15 343 656	15 097 304	13 855 664	91,05	90,30

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

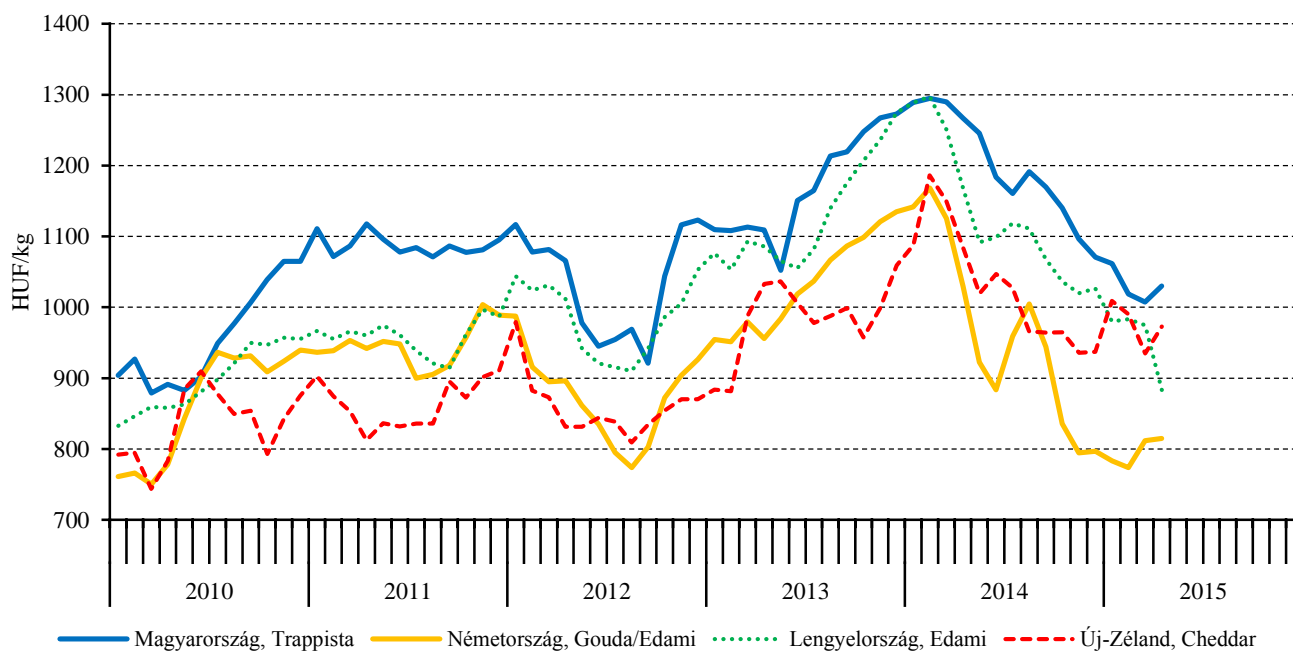
Megnevezés	HUF/kg					
	2015. I-II.		2014. I-II.		2015. I-II./2014. I-II. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	180,52	130,25	159,17	101,99	88,17	78,30
0402 Tej és tejszín ^{b)}	743,65	1 019,86	638,94	908,05	85,92	89,04
0403 Kefir, joghurt	309,87	342,38	323,45	393,63	104,38	114,97
0404 Tejsavó	447,75	166,67	472,89	138,07	105,62	82,84
0405 Vaj és vajkrém	1 257,71	959,35	1 047,54	1 002,46	83,29	104,49
0406 Sajt és túró	1 095,53	1 246,12	907,61	1 290,57	82,85	103,57

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

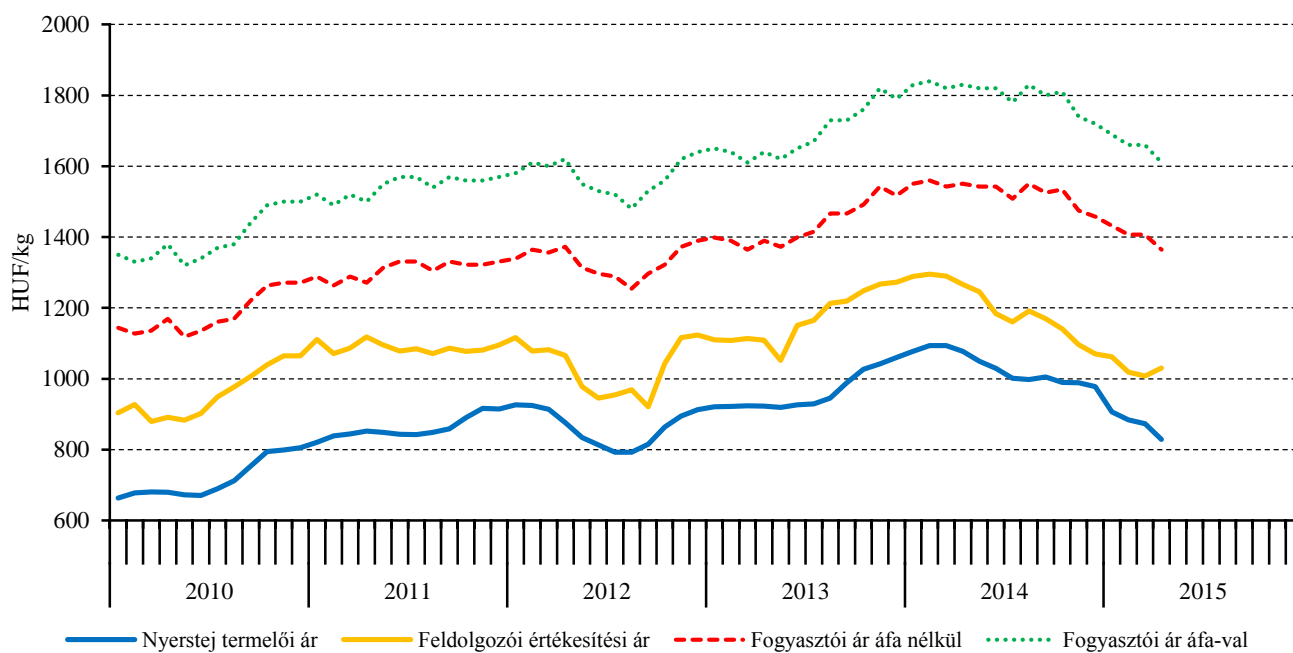
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutózsde – ZMP, Hannoveri árutózsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

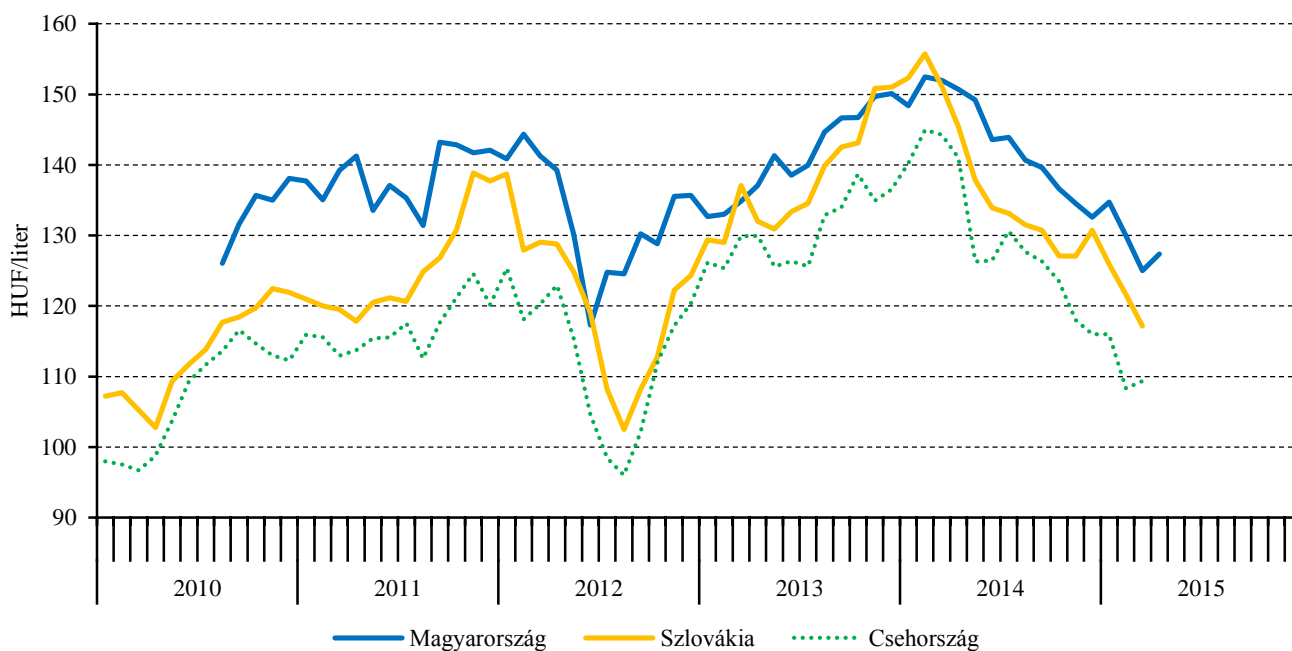
12. ábra: A Trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstaj árának felel meg.

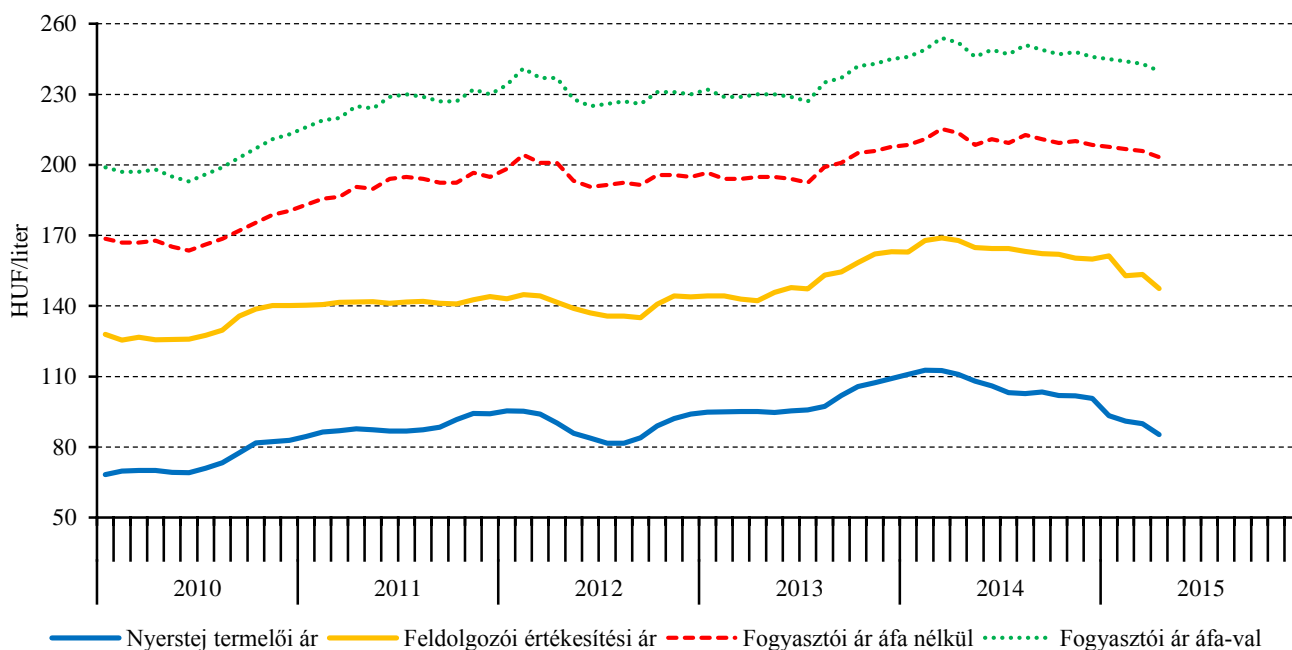
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

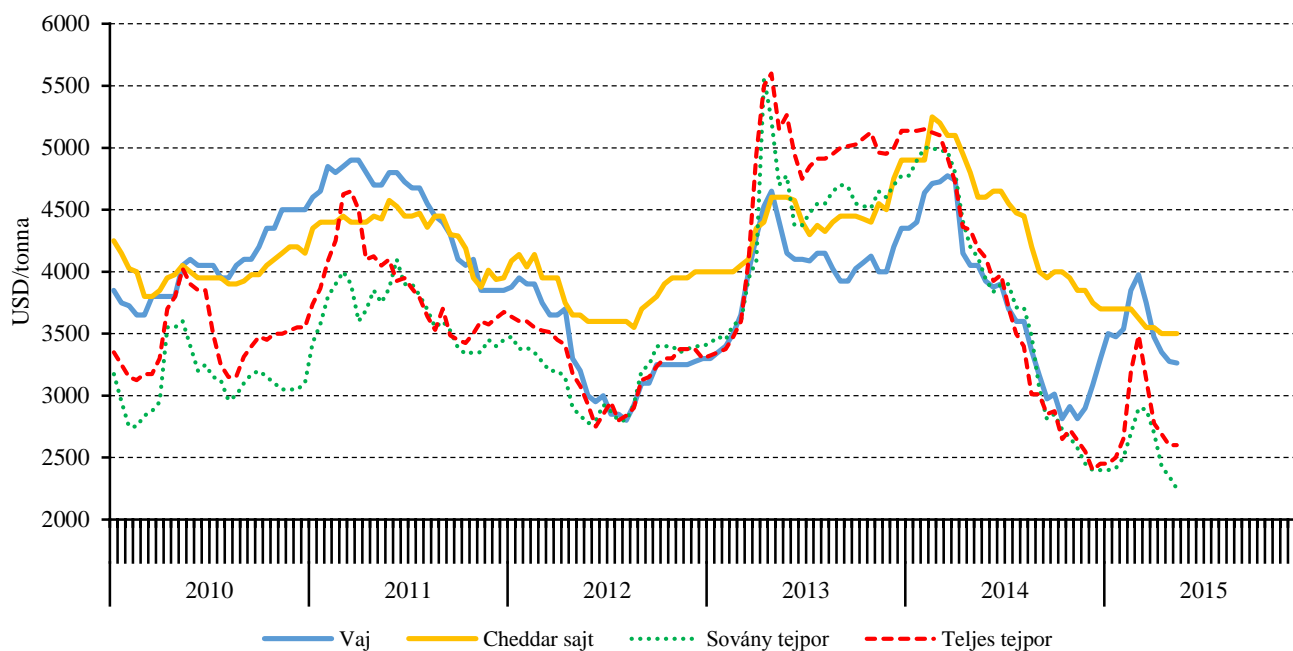
^{a)} 1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.
 Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

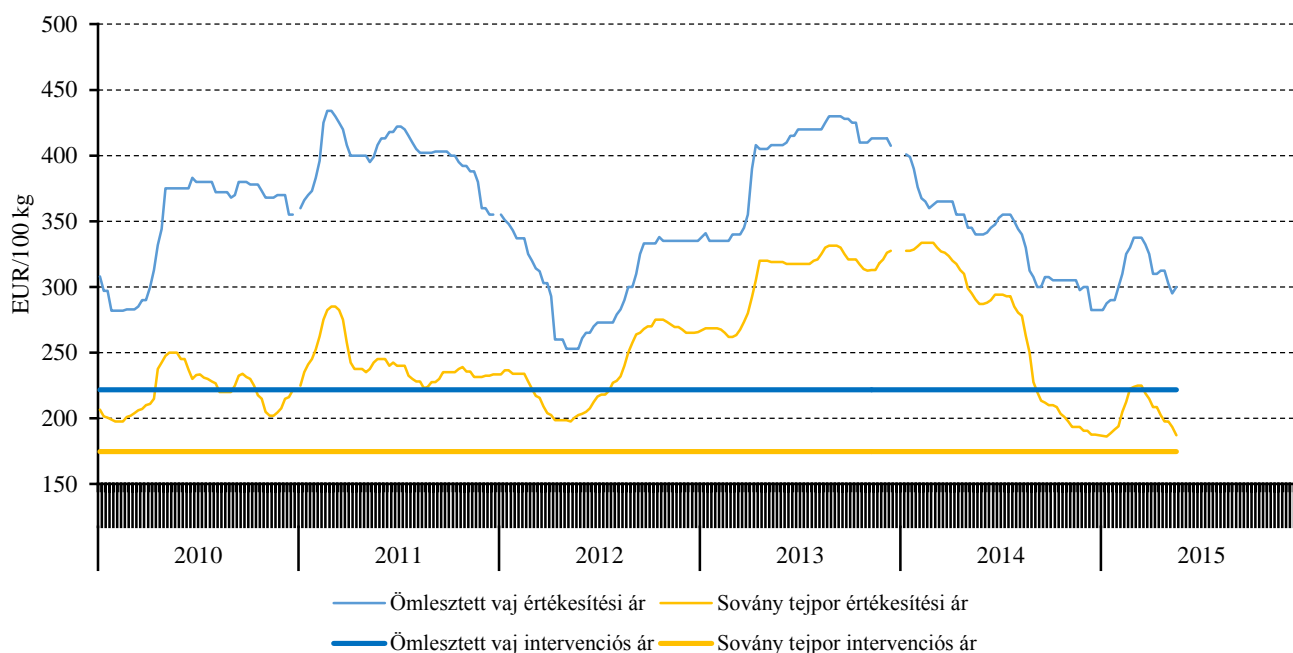
Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött tejre vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR, KSH

15. ábra: A tejtermékek kétheti világsi (FOB Óceánia) értékesítési ára (2010-2015)

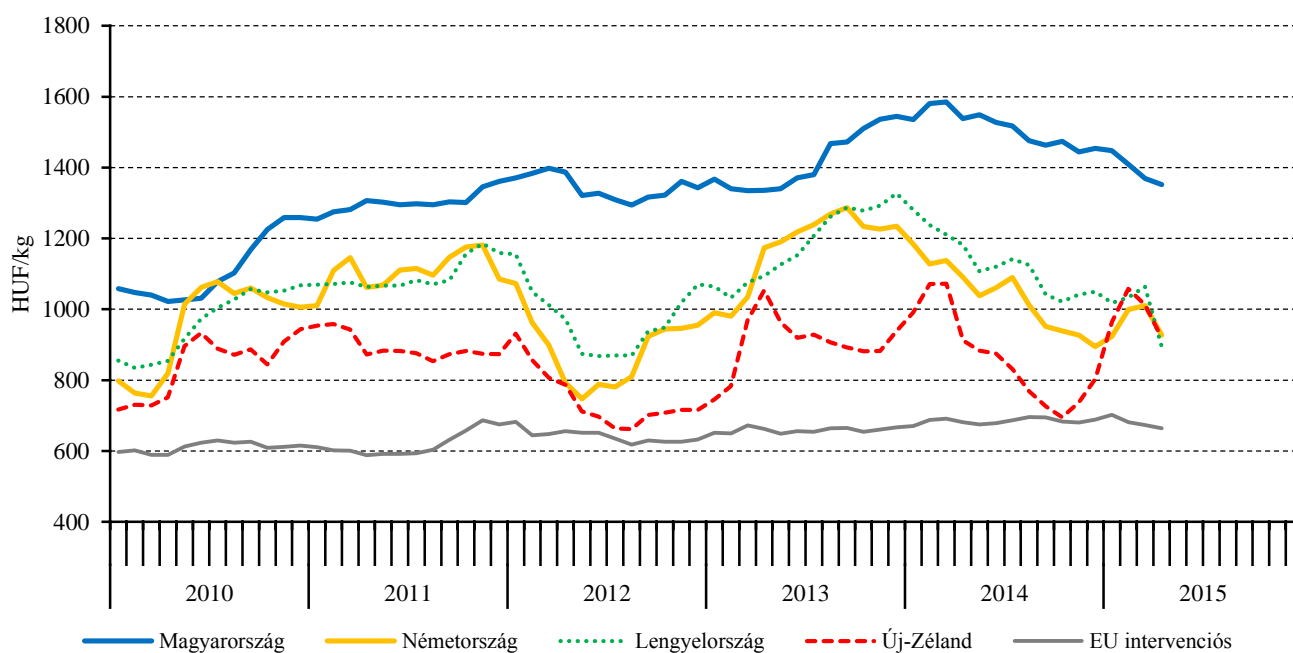

Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2015)

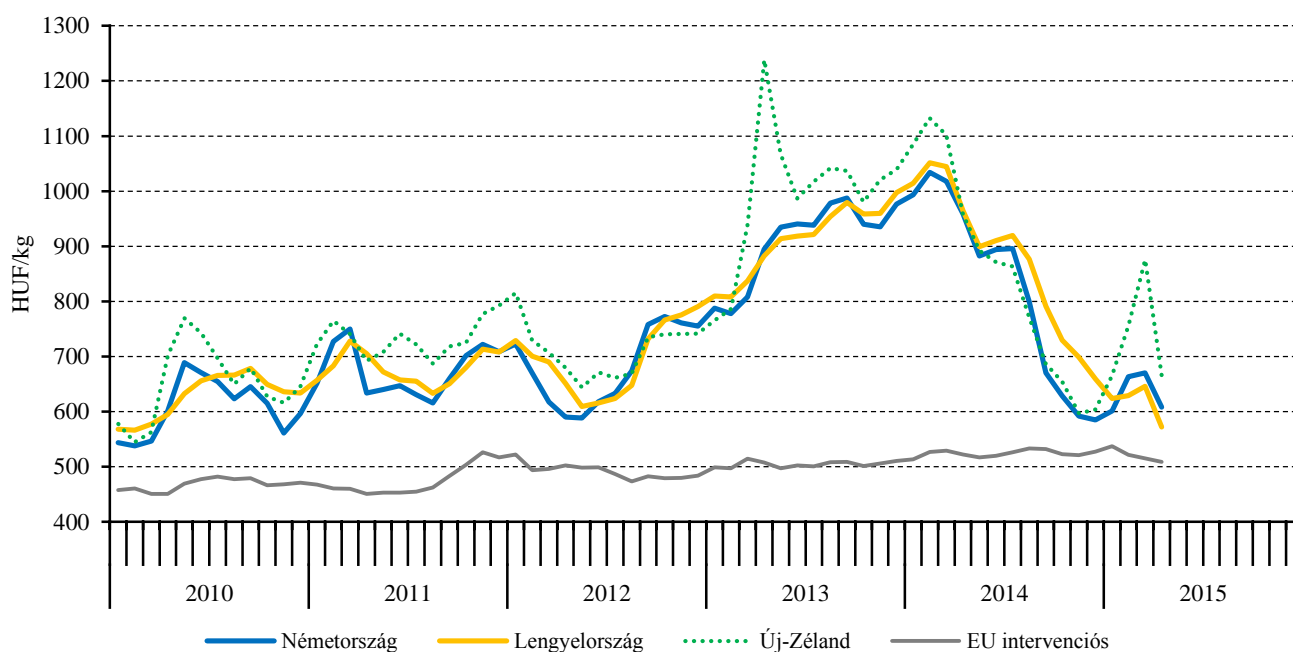

Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

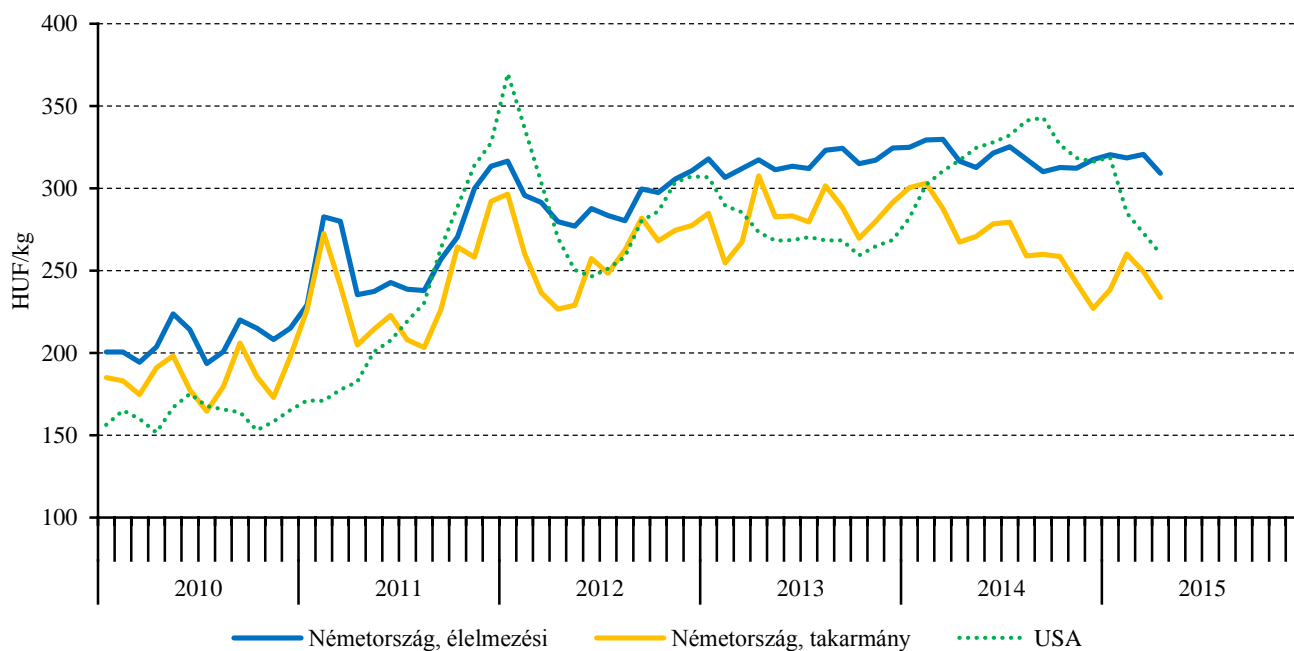
^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.
 Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpör havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

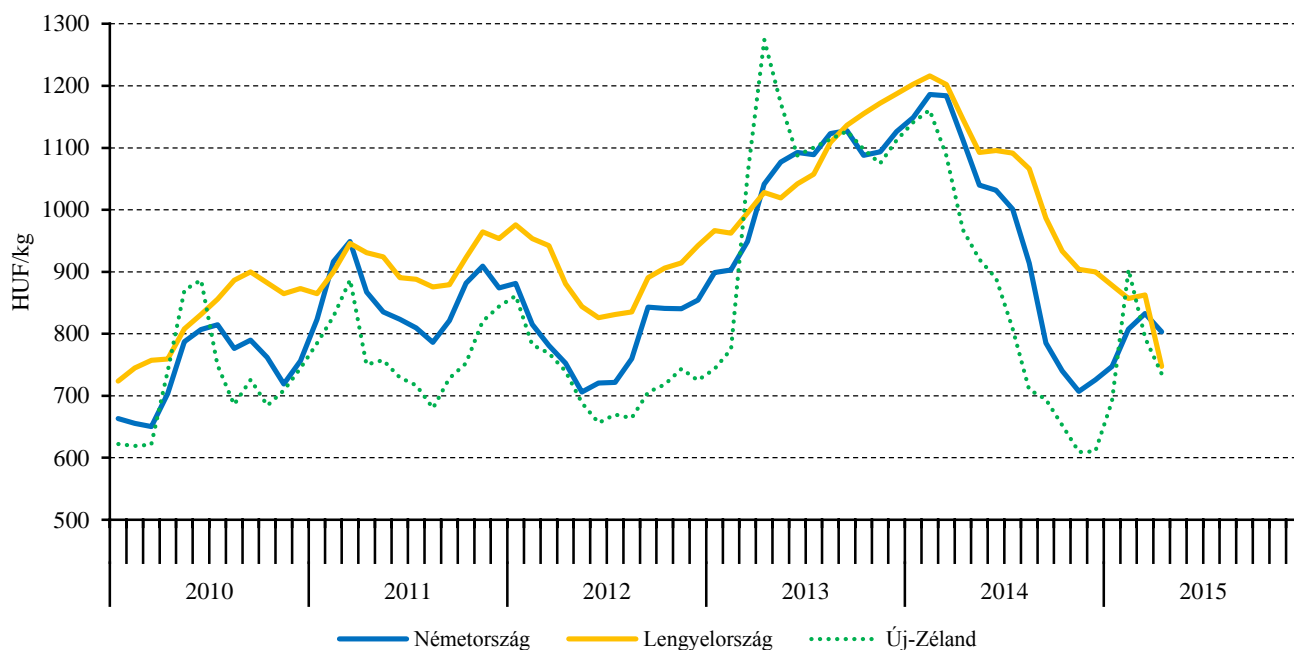
Forrás: ZMP, Kemteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középő területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

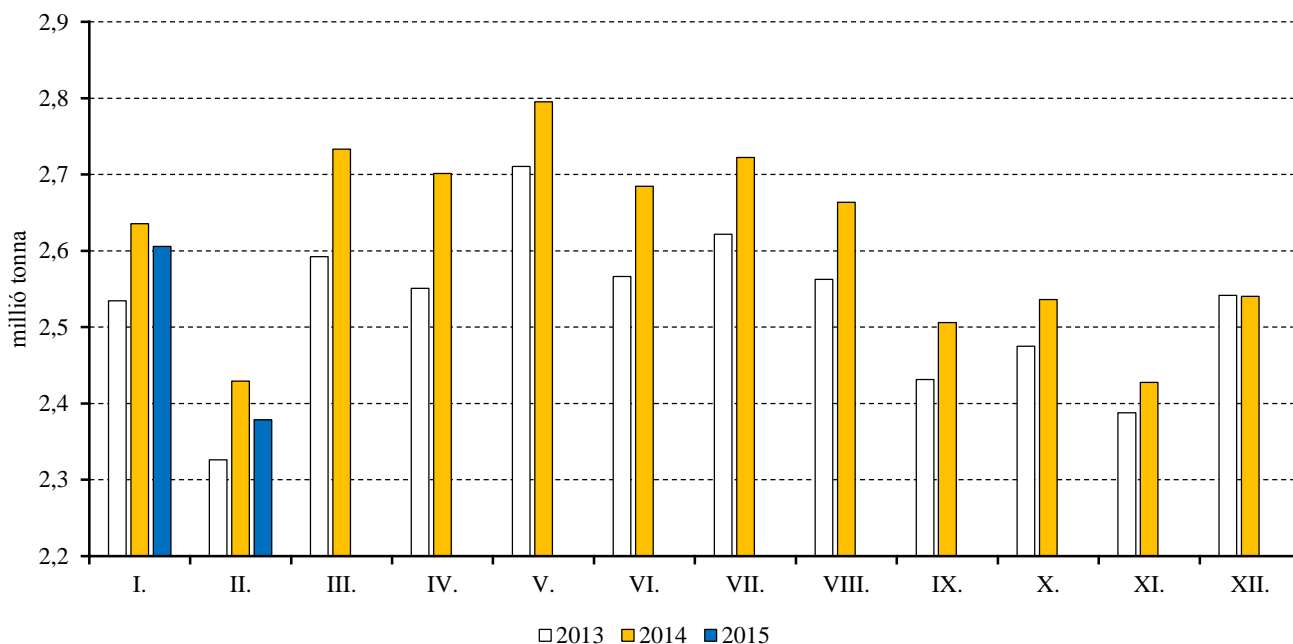
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGZ – PIB, USDA

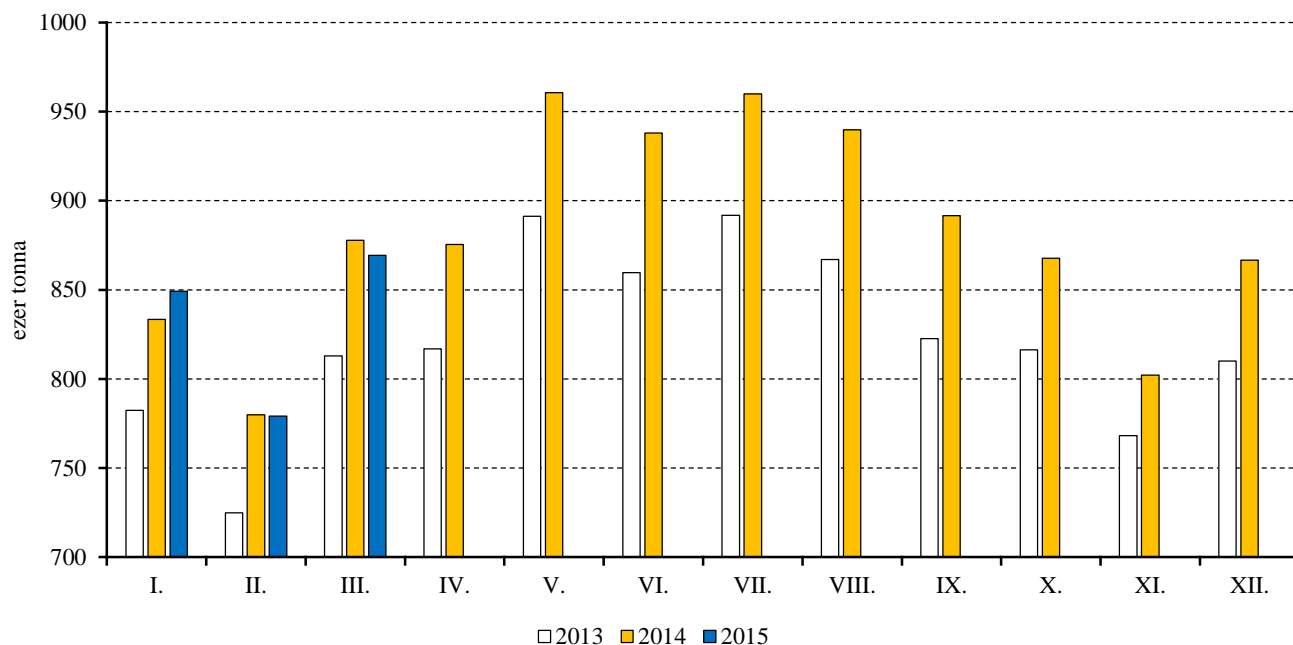
Tejfelvásárlás

21. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

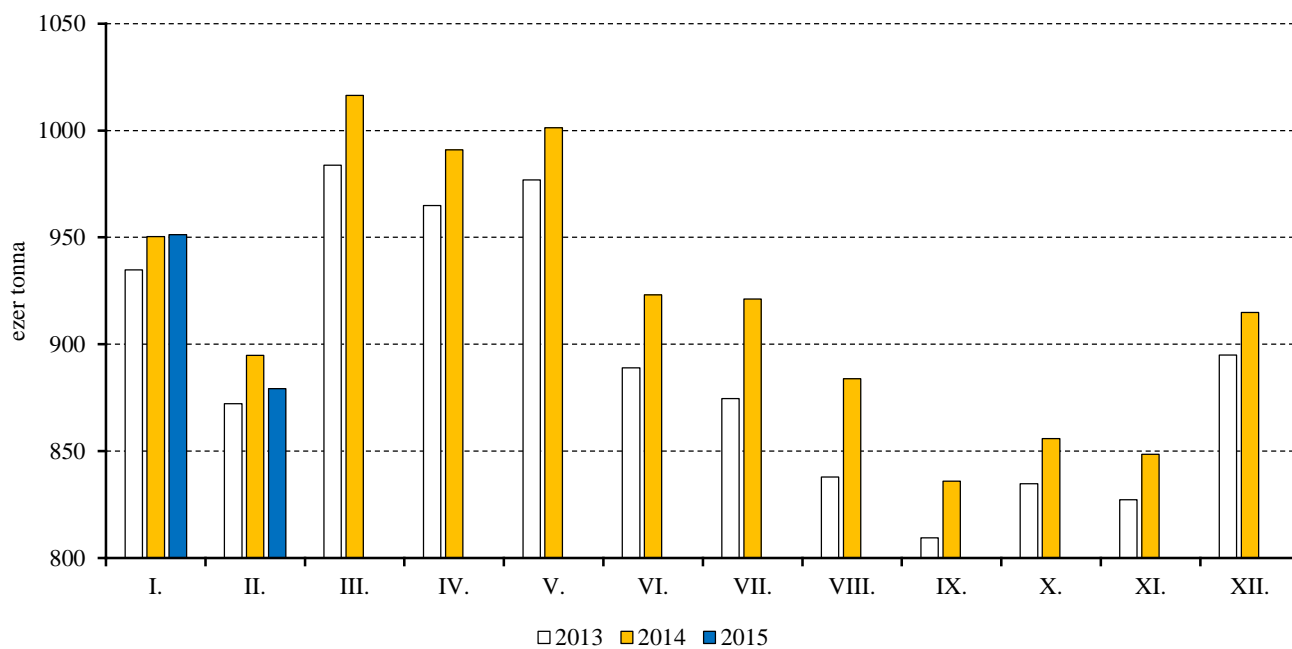
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

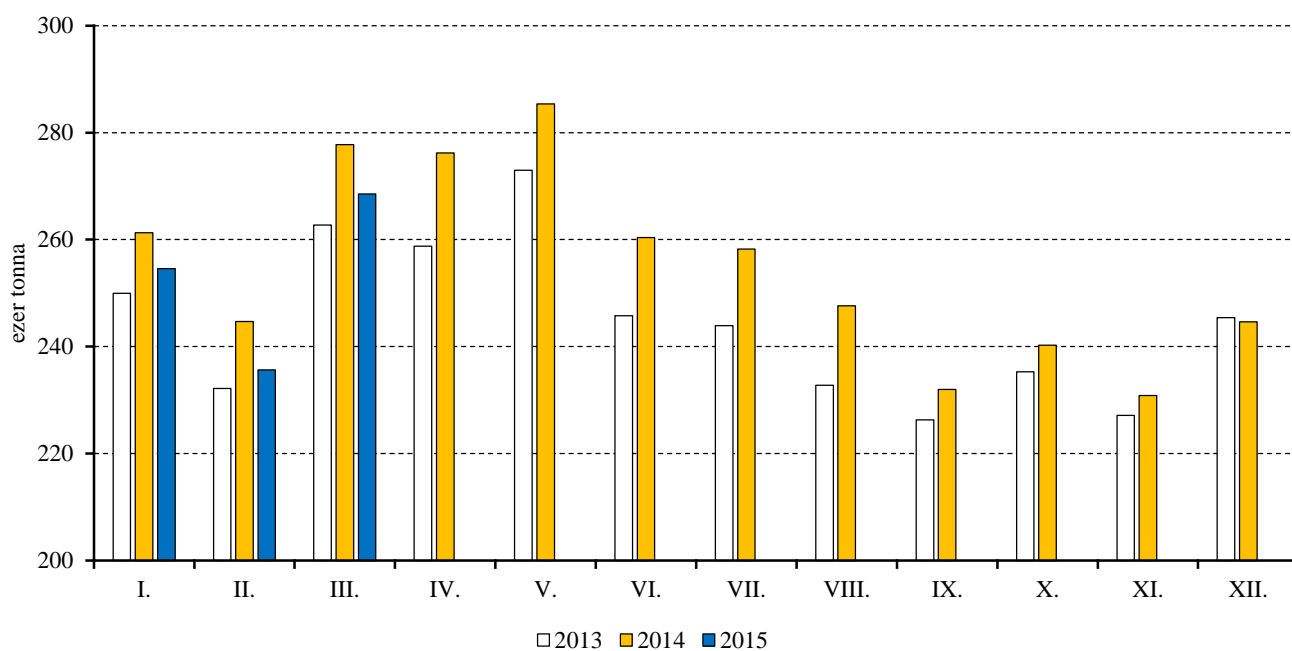
Forrás: GUS-ARR

24. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

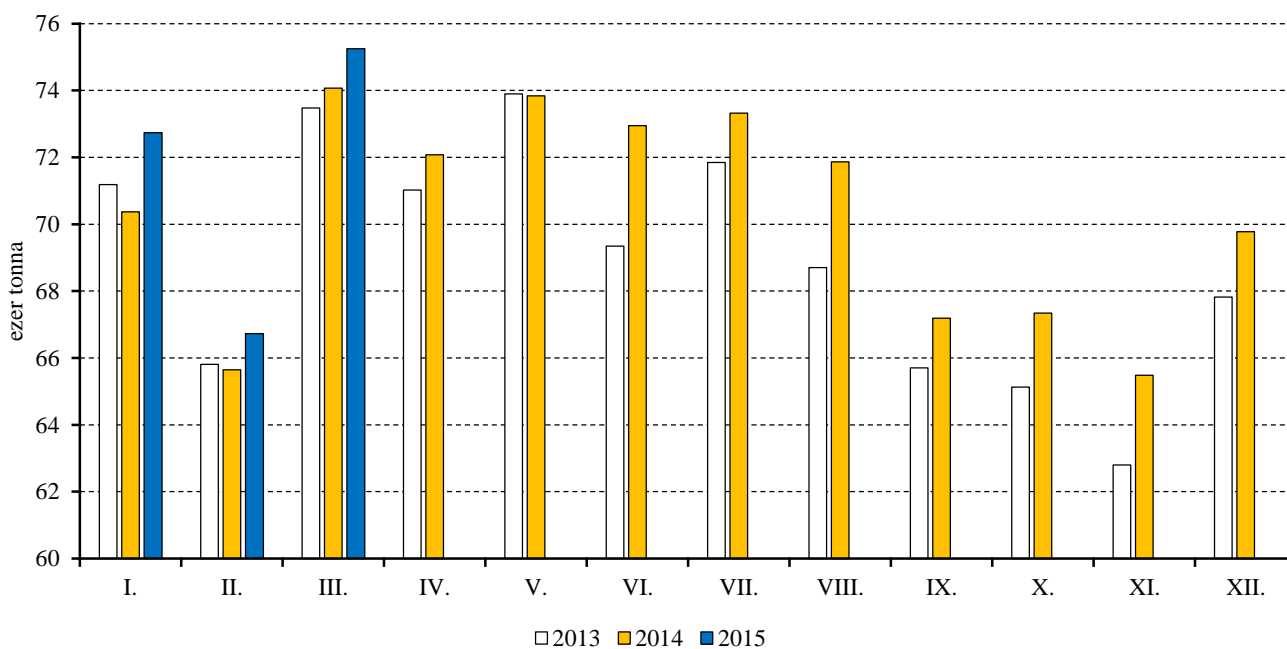
Forrás: AGEA-CLAL

25. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

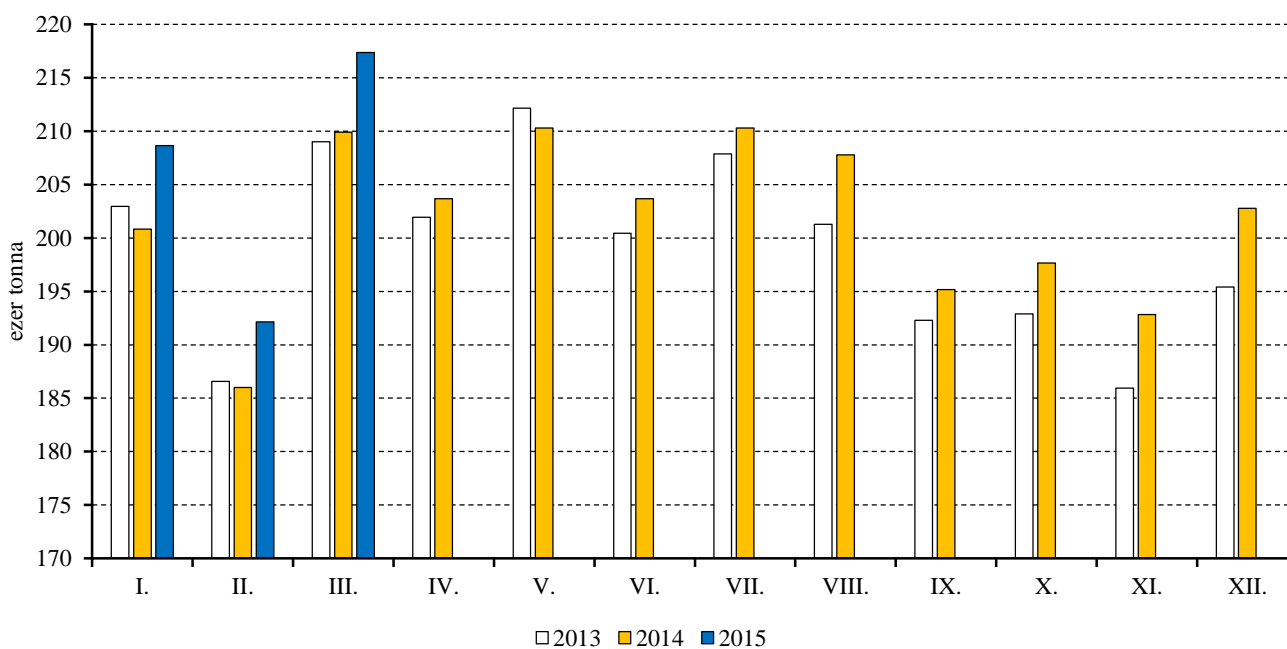
Forrás: AMA

26. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

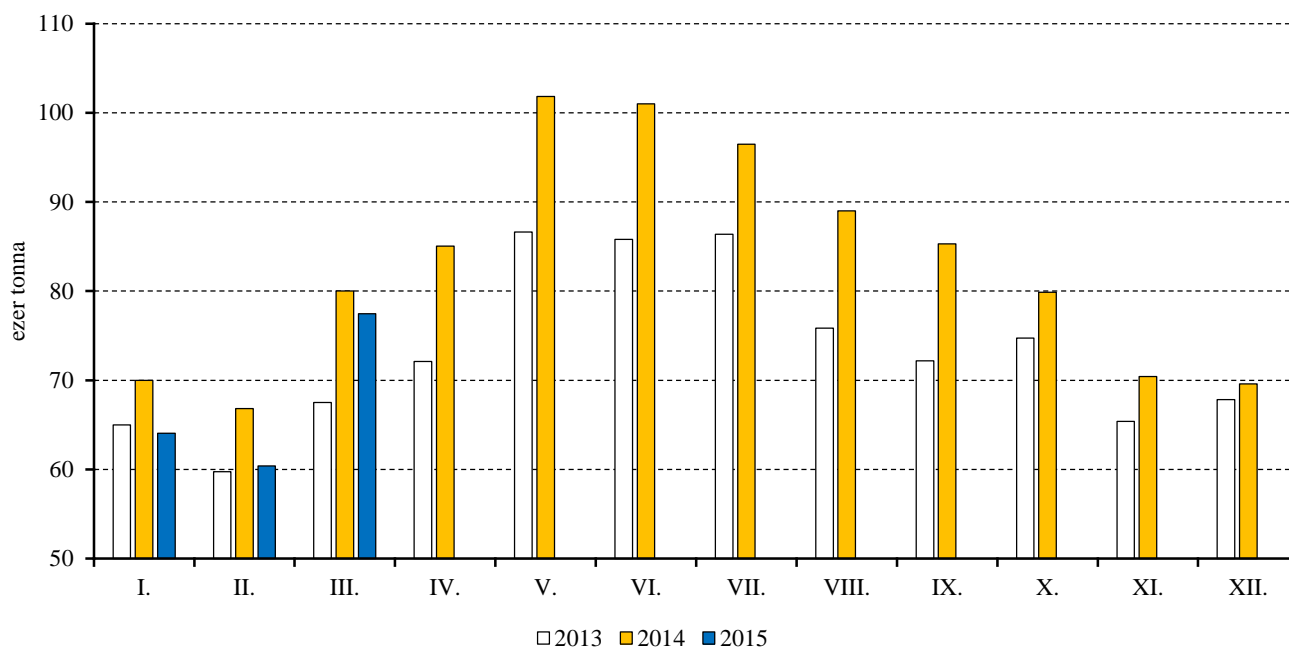
Forrás: APA

27. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

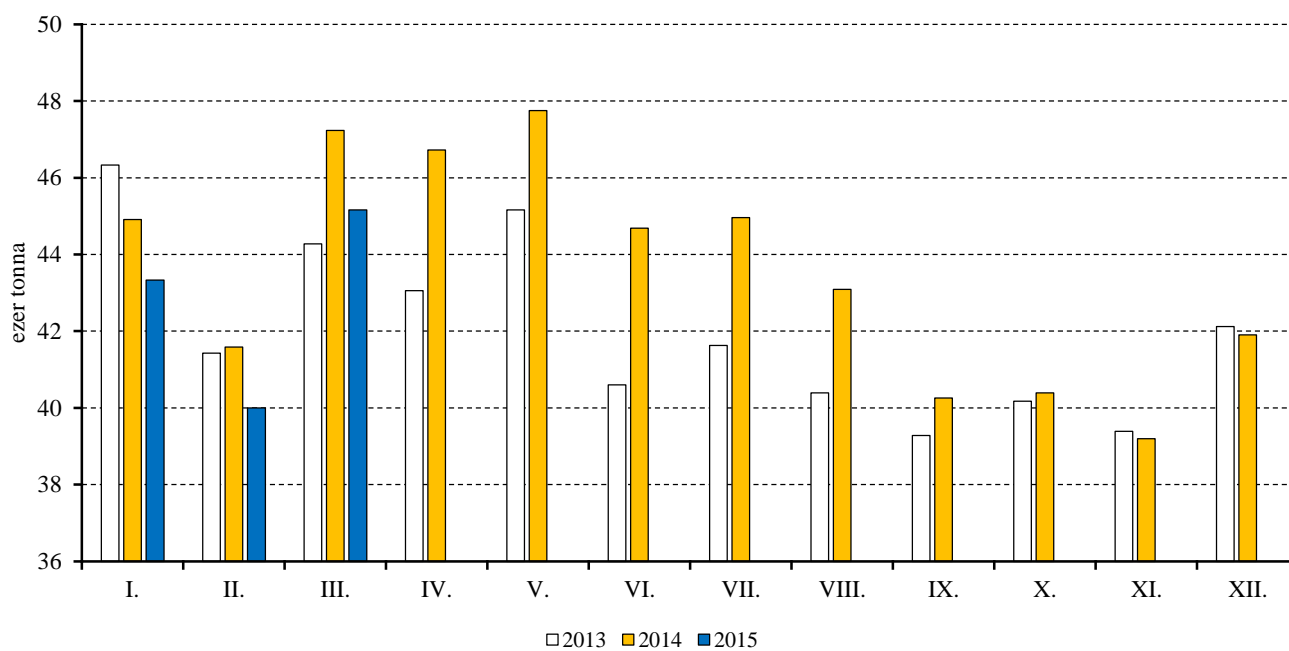
Forrás: MZCR

28. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: INSSE

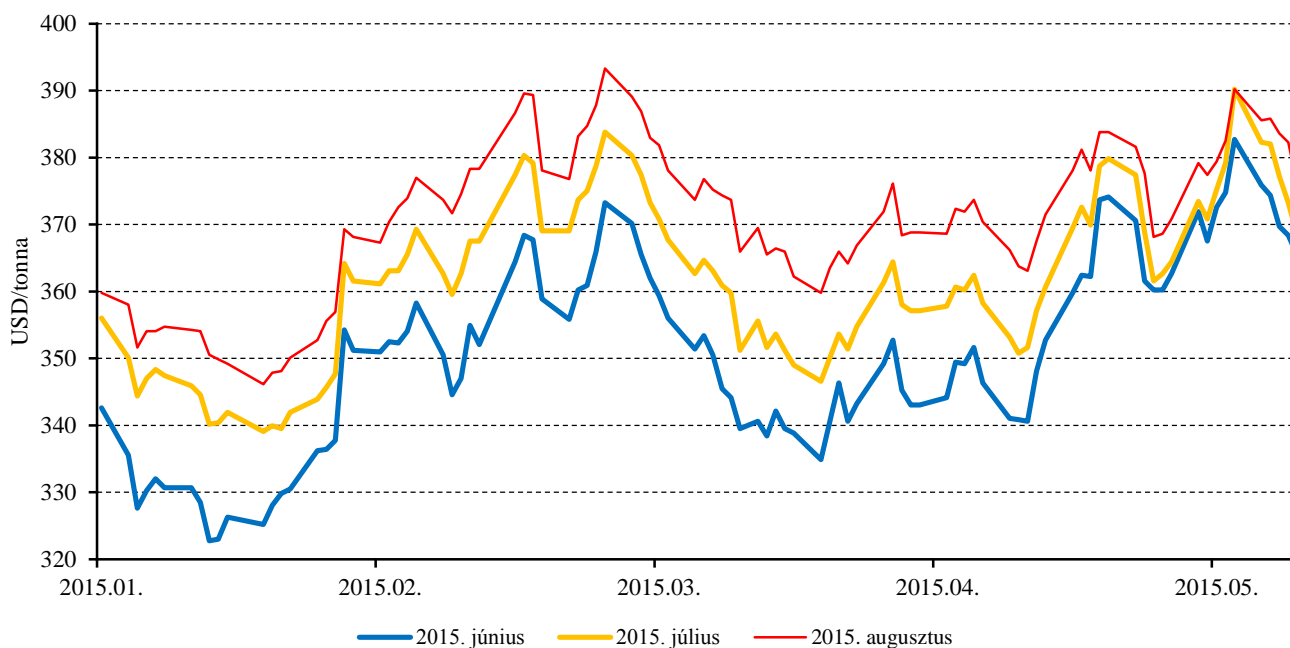
29. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: DZS

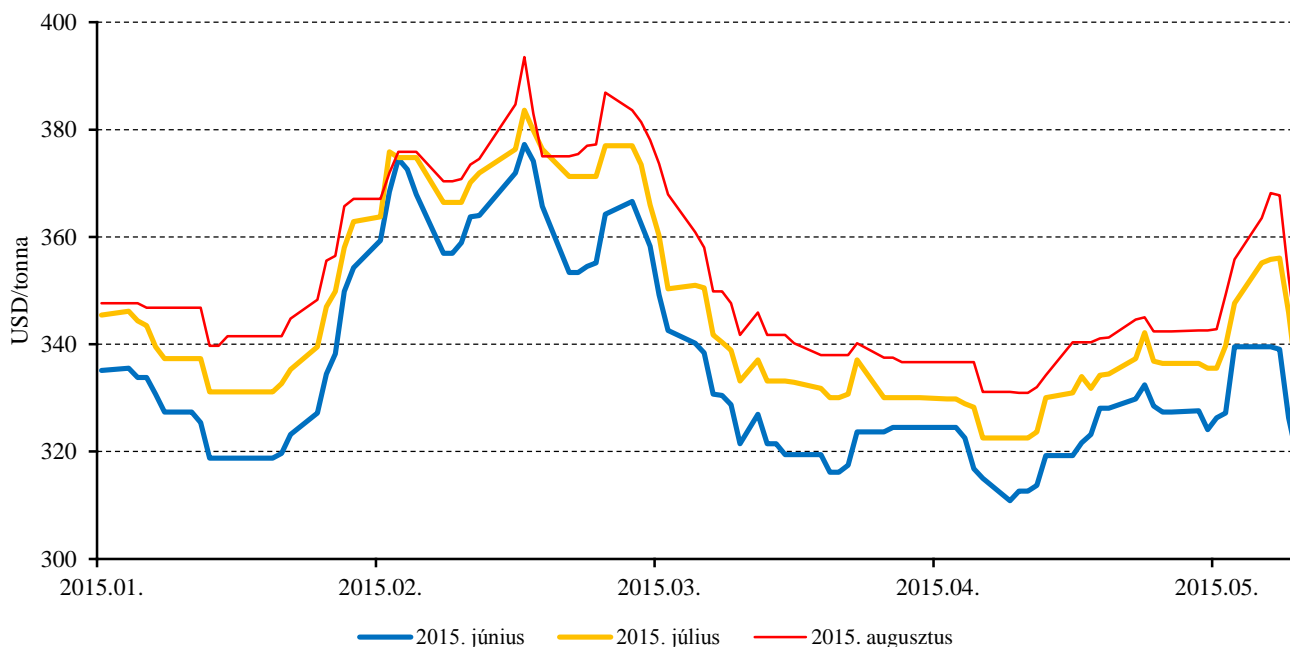
Határidős jegyzések

30. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

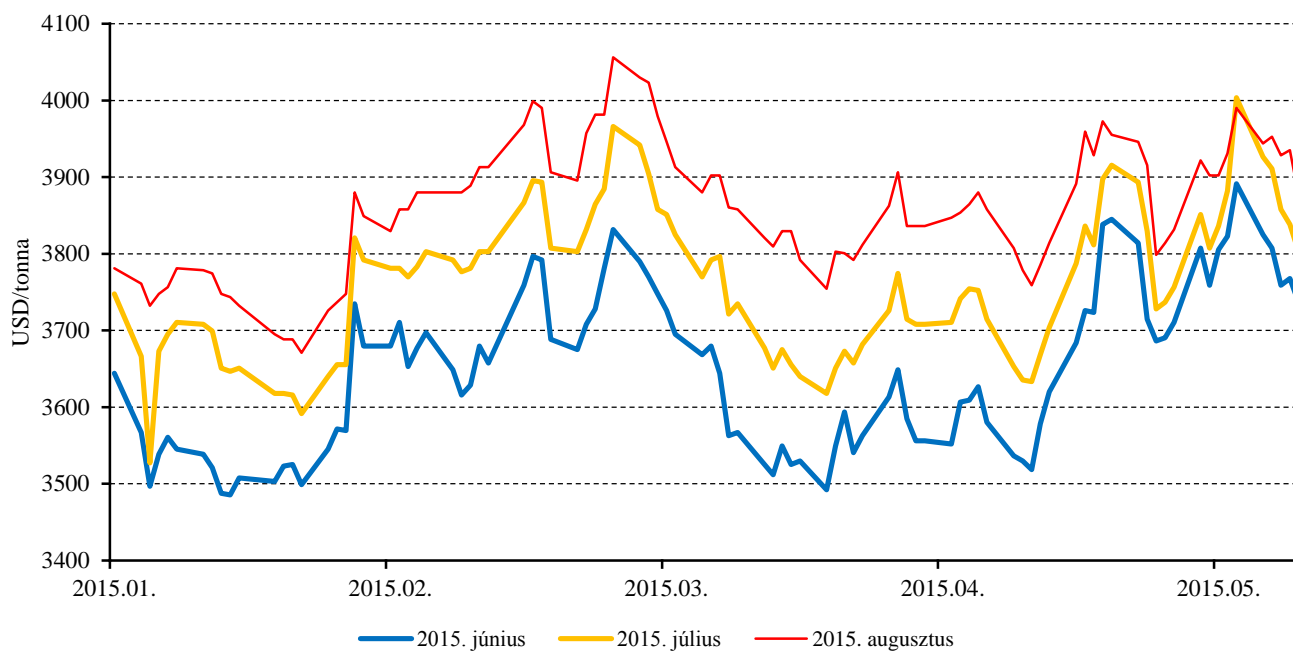
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

31. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

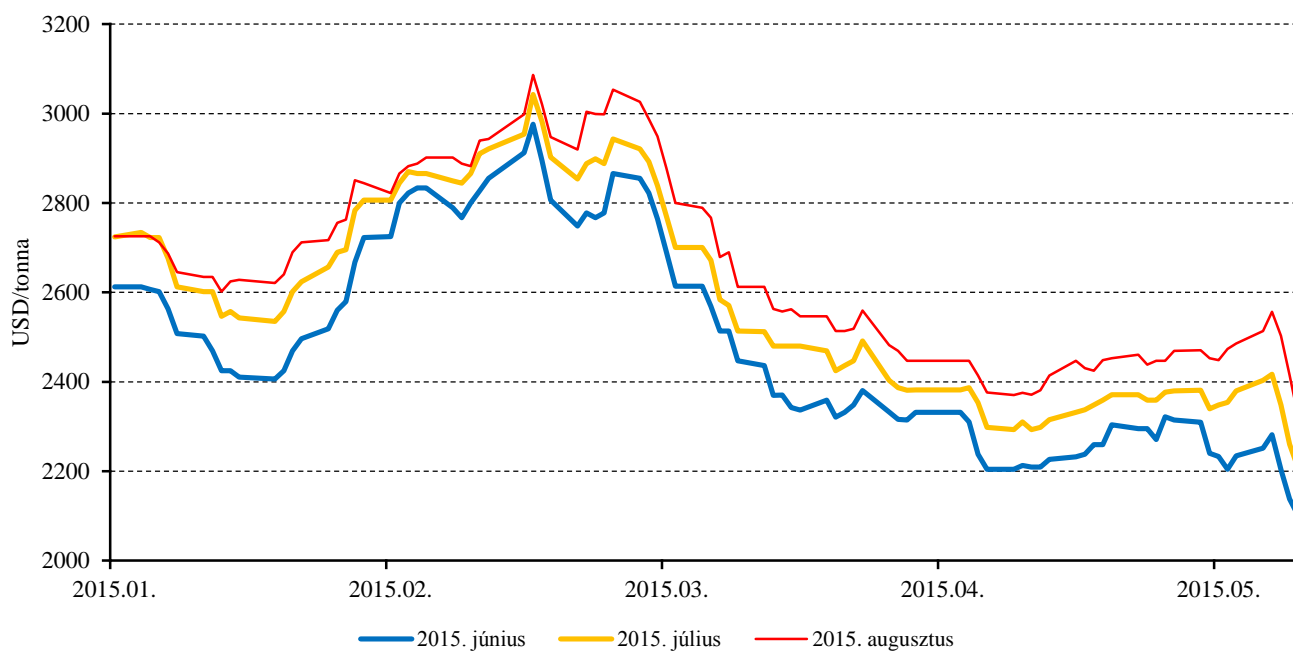
^{a)} A vaj és a tejpör előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

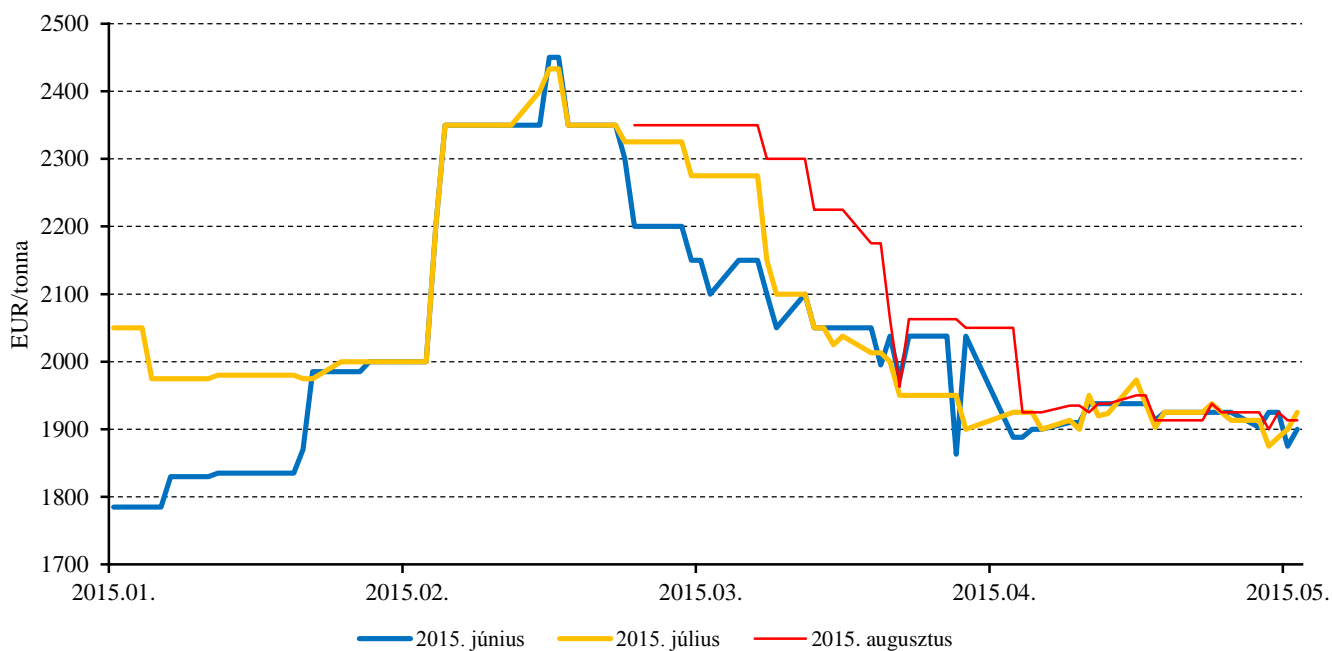
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

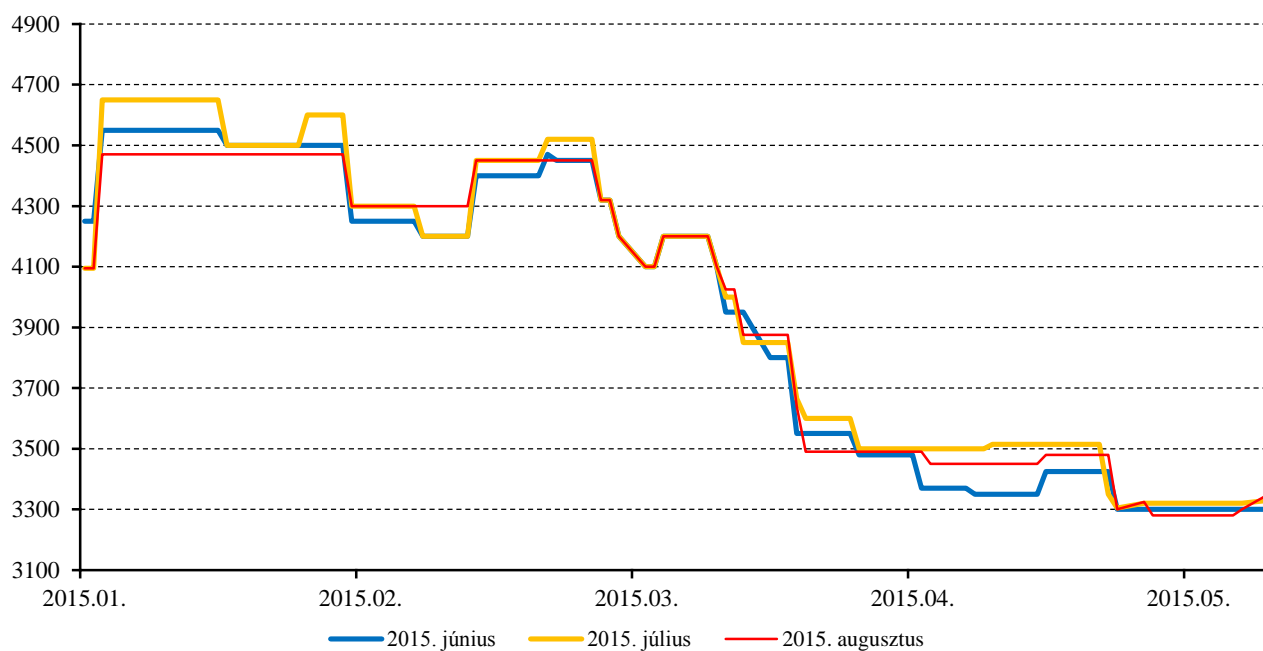
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpör napi jegyzése a frankfurti árutőzsdén (2014-2015)

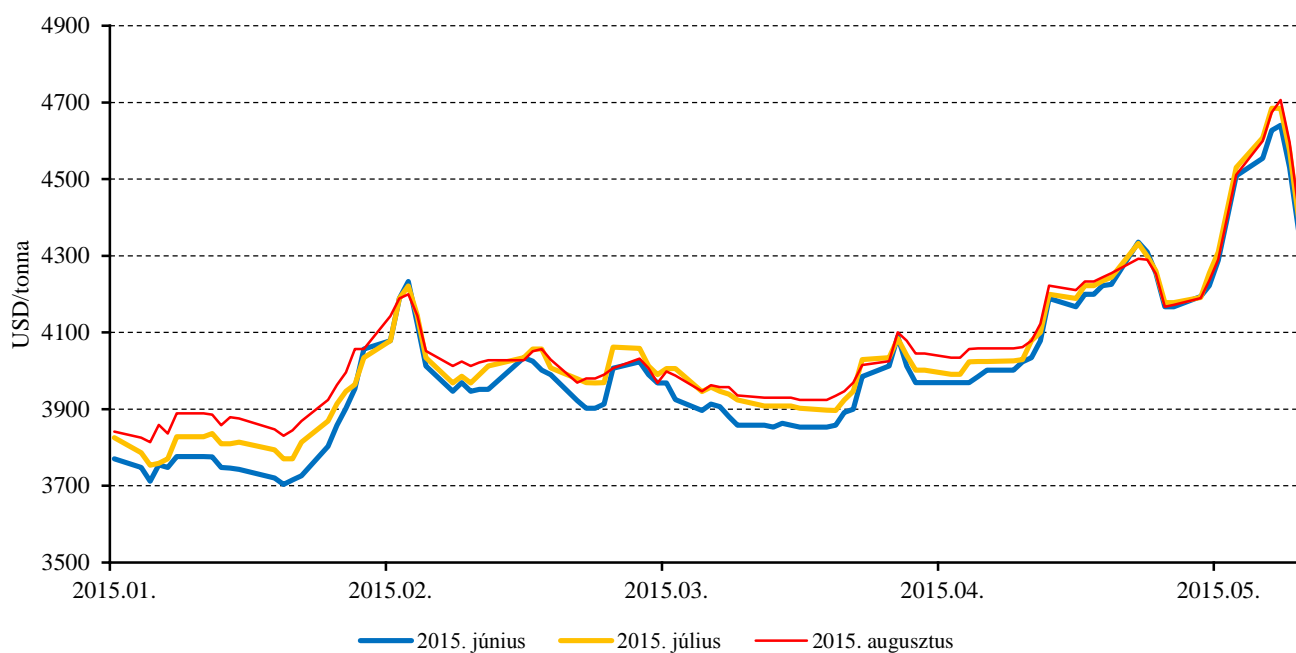
Forrás: Eurex Exchange

35. ábra: A sovány tejpör napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2014-2015)

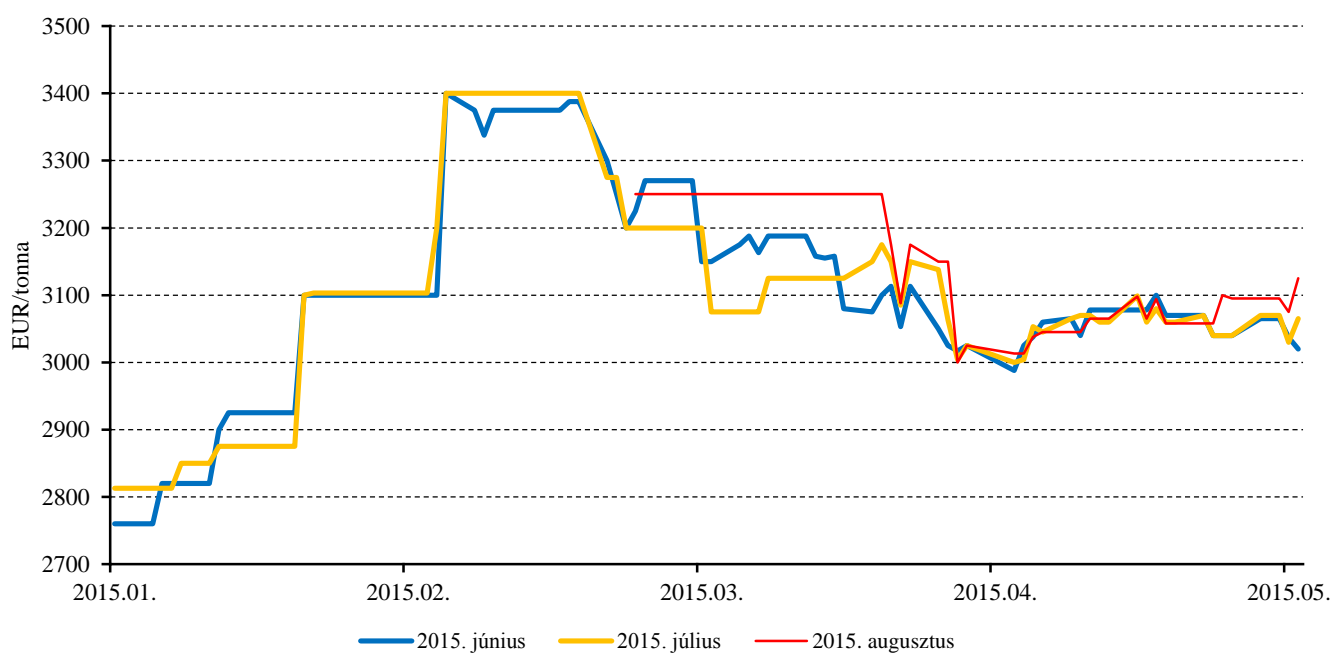
Forrás: NZX

36. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

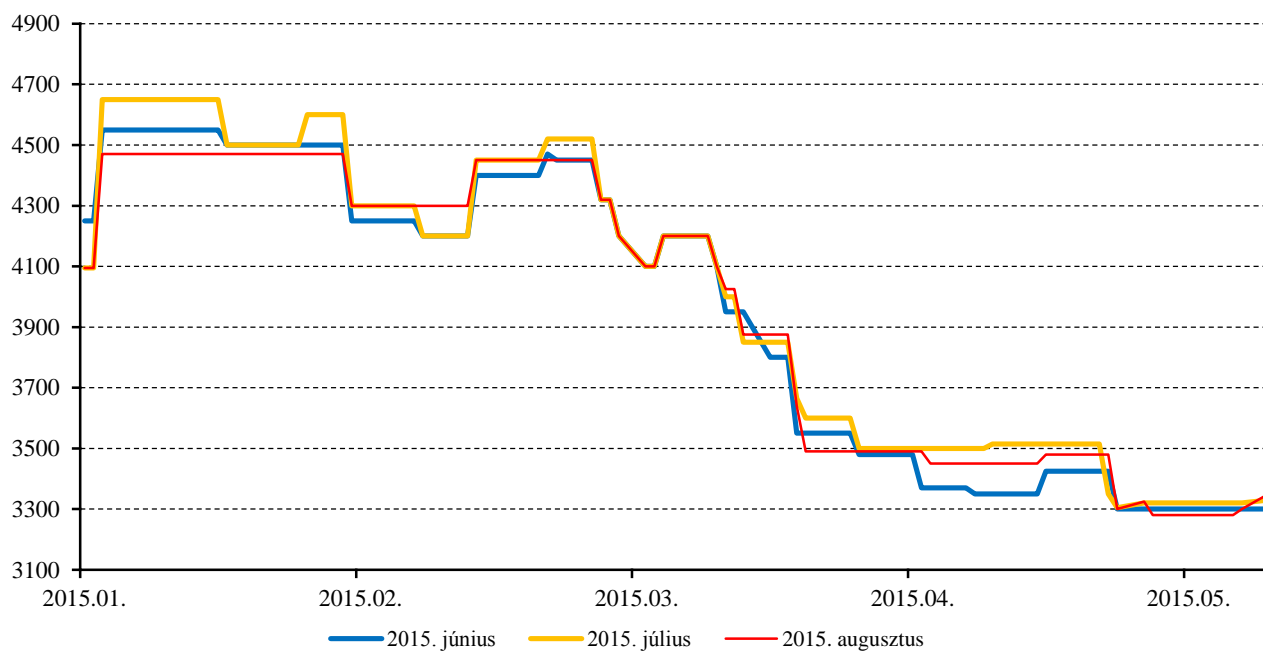
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

37. ábra: A vaj napi jegyzése a frankfurti árutőzsdén (2014-2015)

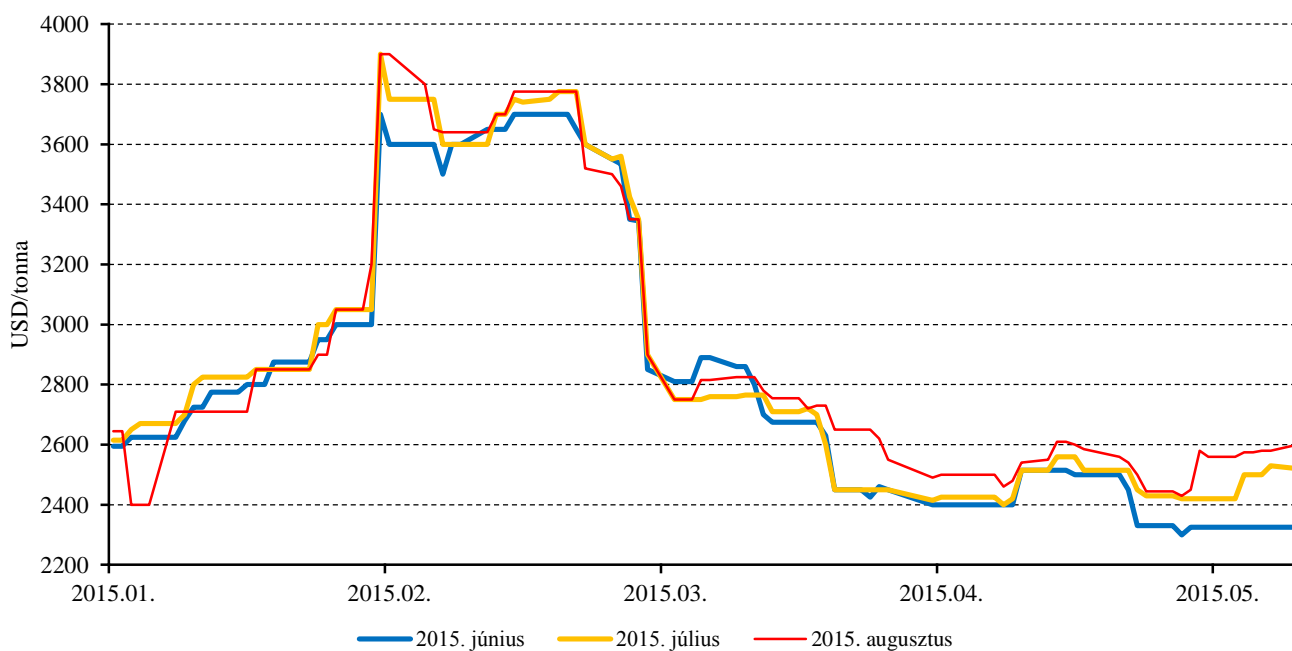
Forrás: Eurex Exchange

38. ábra: A vajzsír napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: NZX

39. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: NZX

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejpiaca (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014 ^{a)}	2015 ^{b)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,1	23,1	23,3	23,3	23,1	23,0	99,14	99,57
EU-15	17,5	17,6	17,8	17,9	17,9	17,8	100,00	99,44
EU-13	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3	5,2	98,15	98,11
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 426	6 465	6 482	6 744	6 876	6 968	101,96	101,34
EU-15	7 092	7 049	7 038	7 288	7 415	7 496	101,74	101,09
EU-13	4 362	4 594	4 658	4 928	5 060	5 169	102,68	102,15
Tejtermelés (millió tonna)	151,9	152,2	153,9	160,4	162,4	163,4	101,25	100,62
EU-15	124,1	124,1	125,7	131	132,6	133,4	101,22	100,60
EU-13	27,8	28,1	28,1	29,4	29,8	30,0	101,36	100,67

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2010-2015)

	2010	2011	2012	2013 ^{a)}	2014 ^{b)}	2015 ^{b)}	2014/2013 (százalék)	2015/2014 (százalék)
Európai Unió	135 472	138 220	139 000	140 100	146 700	147 000	104,71	100,20
Egyesült Államok	87 488	89 020	91 010	91 271	93 531	96 252	105,46	102,91
India	50 300	53 500	55 500	57 500	60 500	63 500	105,22	104,96
Kína	29 300	30 700	32 600	34 300	36 000	37 500	104,96	104,17
Brazília	29 948	30 715	31 490	32 380	33 350	34 500	103,00	103,45
Oroszország	31 847	31 646	31 831	30 529	29 900	29 300	97,94	97,99
Új-Zéland	17 173	18 965	20 567	20 200	21 742	22 120	107,63	101,74
Argentína	10 600	11 470	11 679	11 519	11 404	11 746	99,00	103,00
Mexikó	11 033	11 046	11 274	11 255	11 442	11 600	101,66	101,38
Ukrajna	10 977	10 804	11 080	11 189	11 200	11 160	100,10	99,64
Ausztrália	9 327	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	103,19	101,03
Kanada	8 350	8 400	8 614	8 443	8 409	8 535	99,60	101,5
Japán	7 721	7 474	7 631	7 508	7 315	7 350	97,43	100,48
Egyéb	2 435	2 241	2 477	2 470	2 440	2 435	98,79	99,80
Összesen	441 971	453 769	464 564	468 064	483 633	492 798	105,28	101,90

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

